

การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุม
ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

นายยอดยิ่ง บัณฑิตทัศนานนท์

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
พ.ศ. 2564
ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุม
ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

โดย

นายยอดยิ่ง บัณฑิตทัศนานนท์

รหัสประจำตัว 64-13-80

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุม
แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(อาจารย์กิตติมา บุนนาค)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(อาจารย์วิวิธ ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ : นายยอดยิ่ง บัณฑิตทัศนานนท์
 นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
 สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญฯ รุ่นที่ 13
- ชื่อหัวข้อเอกสาร : การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ
 ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560
- อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์กิตติมา บุนนาค
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) : อาจารย์วิหวัศ ชัยภาคภูมิ

การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้องตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ได้ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงาน สภาพปัญหาในการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิก รวมถึงความเสี่ยงในการที่เจ้าหน้าที่หน้าผู้ให้บริการอาจกลายเป็นผู้กระทำความผิดตาม พรบ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 เพื่อนำไปสู่การหาแนวการให้บริการที่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ตรงตามความต้องการของสมาชิกฯ และถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาพรบ.คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ศึกษากฎระเบียบรวมถึงเอกสารต่างๆ และการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผลการศึกษาพบว่า

การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิกฯ ในปัจจุบันพบว่าเป็นการให้บริการโดยยึดแนวทางปฏิบัติจากคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 เรื่อง รายละเอียดข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย ซึ่งได้ให้แนวทางการปฏิบัติไว้ว่า ในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมนั้น เจ้าหน้าที่ที่สามารถให้บริการสำเนาข้อมูลเฉพาะสมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมอื่นๆ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในประเด็นการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์กับบุคคลภายนอก พบว่าสำนักกฎหมายในขณะนั้นมีความเห็นที่ไม่สมควรอนุญาต โดยอ้างอิงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 130 วรรค 4 (หรือมาตรา 124 ของรัฐธรรมนูญ ปี 2560) ว่ารัฐธรรมนูญให้เอกสิทธิ์คุ้มครองสำนักงานฯและเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุม เฉพาะในการประชุมตามมาตรา 130 วรรค 1 และ 2 เท่านั้น ไม่รวมถึงการกระทำซ้ำเพื่อให้ถ้อยคำที่มีลักษณะความผิดไปปรากฏภายนอกอาคารรัฐสภา อาจเป็น

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาได้ และรวมถึงความผิดอื่นๆ ซึ่งต่อมาแนวความเห็นนี้มีการนำไปพิจารณาและใช้อ้างอิงในกรณีพิจารณาที่มีความใกล้เคียงรวมถึงคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 ด้วย

จากการศึกษาพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 กฎ-ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เอกสารต่างๆ พบว่าความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นมี 2 ด้าน คือ (1) ความเสี่ยงด้านเนื้อหา การอภิปรายในสภาถือเป็นเอกสิทธิ์ของสมาชิก รวมถึงการนำเอกสาร วัตถุต่างมาประกอบการอภิปราย โดยเฉพาะการอภิปรายไม่ไว้วางใจซึ่งได้รับการยกเว้นข้อบังคับการประชุมในเรื่องการนำวัตถุหรือเอกสารมาแสดงในที่ประชุมสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตประธาน จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งนอกเหนือการควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และ (2) ความเสี่ยงด้านกระบวนการ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีการปรับปรุงกฎระเบียบขั้นตอนการให้บริการ จึงยังไม่มีการวางแผนขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนในการป้องกันการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การตรวจสอบเนื้อหาก่อนการนำเข้าข้อมูล, การกำหนดแนวทางการรักษาข้อมูลไม่ให้รั่วไหล ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น

จากปัญหาและความเสี่ยงที่ได้ค้นพบการศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปรับปรุงการให้บริการสำเนาวิถีทัศน์การประชุมฯ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ (1) ด้านกฎ-ระเบียบ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการต้องยึดถือกฎ-ระเบียบที่มีอย่างเคร่งครัด และควรมีการปรับปรุงให้มีความชัดเจนและทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงมีขั้นตอนอนุมัติการนำเข้าข้อมูล (2) ด้านเนื้อหา ควรต้องมีการพิจารณากำหนดระดับความเสี่ยงของไฟล์วิถีทัศน์การอภิปรายที่ชัดเจน รวมถึงกำหนดระดับการเปิดเผยไฟล์การอภิปรายที่นำเข้าสู่โซเชียลมีเดีย และควรมีการจัดระบบการเข้าถึงข้อมูลในระบบบันทึกไฟล์ต้นฉบับ ซึ่งอาจเป็นการใส่ Password หรือการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล (3) ด้านกระบวนการ ควรมีการแสดงถึงการปฏิบัติตามหน้าที่ ไม่ได้มีเจตนานำเข้าข้อมูลเพื่อการเผยแพร่ให้ผู้ใดได้รับความเสียหาย และเป็นการให้บริการตามคำขอรับบริการเท่านั้น และผู้ศึกษาได้นำเสนอขั้นตอนการให้บริการ (4) ด้านการพัฒนาบุคลากร ควรมีการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านเทคโนโลยี และด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีมาปรับปรุงการให้บริการให้มีความสะดวกทันสมัยและอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ถูกต้องตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากอาจารย์กิตติมา บุณนาค ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและจัดทำเอกสารวิชาการให้มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ และนอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำต่าง ๆ ตลอดจนอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่เปิดโอกาสในการศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บังคับบัญชากลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ ที่อนุเคราะห์เอกสารต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อนำมาใช้ในการสังกัดกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกฯ ที่ได้สละเวลาให้ข้อมูลสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิชาการฉบับนี้จะเป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์แก่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

นายยอดยิ่ง บัณฑิตทัศนานนท์
นักศึกษาหลักสูตร การพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
มีนาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 วิธีดำเนินการศึกษา	3
1.5 นิยามศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด กฎระเบียบและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 - 2565	5
2.2 หน้าที่ ความรับผิดชอบ และภารกิจในการดำเนินงานของกลุ่มงาน โสตทัศนูปกรณ์	7
2.3 พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560	8
2.4 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562	11
2.5 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	18
3.1 ขอบเขตการศึกษา	18
3.2 วิธีดำเนินการศึกษา	19
3.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา	20
4.1 บทบาทการให้บริการสำเนาฯ ของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์	20
4.2 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมในปัจจุบัน และขั้นตอนการให้บริการ	23
4.3 สถิติการให้บริการและคดีความ	28
4.4 เอกสาร กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง	32
4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความวิตกกังวลและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง	39
4.6 บทวิเคราะห์	41
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	43
5.1 บทสรุป	43
5.2 ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	49
ภาคผนวก	50
สรุปผลการสัมภาษณ์	51
ประวัติผู้ศึกษา	54

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการบันทึกและสื่อที่ให้บริการตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน	24
ตารางที่ 2 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯ ปี 2562 - 2564	29
ตารางที่ 3 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯแยกตามช่องทางการขอรับสำเนาวิดิทัศน์ฯ	29
ตารางที่ 4 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯแยกตามรูปแบบสื่อที่ขอรับบริการ	29
ตารางที่ 5 สรุปจำนวนการขอรับบริการสำเนาฯแยกตามเรื่องที่อภิปราย	31
ตารางที่ 6 สรุปจำนวนคดีที่มาจากกรอภิปราย	32
ตารางที่ 7 รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ไม่ต้องเปิดเผย	34
ตารางที่ 8 สรุปความเสี่ยง	42

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบขอใช้บริการสำเนาภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกันของรัฐสภา	15
ภาพที่ 2 ตัวอย่าง การขอรับบริการผ่านช่องทาง Line	16
ภาพที่ 3 ตัวอย่างการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกในรูปแบบแผ่น	17
ภาพที่ 4 สรุปขั้นตอนการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมในปัจจุบัน	27
ภาพที่ 5 การปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุม	27

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตตั้งแต่ตื่นลืมตาจนถึงเวลาเข้านอน คนทุกเพศ ทุกวัย สามารถเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกผ่านเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ แล็ปท็อป ฯลฯ ระบบอินเทอร์เน็ตหรือช่องทางออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ เพราะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้คราวละมากๆ อย่างรวดเร็ว ซึ่งรวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งการหาหรือความเดือดร้อนของประชาชน การตั้งกระทู้ถาม การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติ หรือการอภิปรายในญัตติต่าง ๆ ไปสู่ภาคประชาชน จะเห็นได้จากสถิติที่มีการขอรับบริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมในรูปแบบสื่อออนไลน์มากขึ้น

กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เห็นความสำคัญของสื่อออนไลน์และเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่มุ่งสู่การเป็น Smart Parliament จึงได้พัฒนาปรับปรุงการให้บริการให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนไป การเพิ่มช่องทางการให้บริการ และรูปแบบของสื่อที่ให้บริการ เช่น การส่งไฟล์วิดีโอทัศน์การปรึกษาหารือของสมาชิกฯ ผ่านทาง Line ไฟล์วิดีโอทัศน์การอภิปรายต่างๆ ที่มีความยาวเกิน 5 นาที จะทำการอัปโหลดขึ้น Google Drive หรือ YouTube แล้วทำการส่ง Link ไฟล์การอภิปรายให้แก่สมาชิกฯ ตามคำขอรับบริการ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการนำไปเผยแพร่บทบาทหน้าที่ฯ สู่ภาคประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

ในกระบวนการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ คือ ดำเนินการให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อรองรับหน้าที่ของกลุ่มงานฯ ด้าน “การดำเนินการบริการบันทึกภาพและเสียงการอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุมรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภาฯ ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุแก่สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ” โดยในการปฏิบัติงานจะยึดถือคำสั่งฯ สำนักงานฯ เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภา

ผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย แนนท์ท้ายคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2559 ประกอบมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ในส่วน “กรณีผู้ขอข้อมูลเป็นสมาชิกสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทมิฬประหาร กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์สามารถดำเนินการให้บริการสำเนาข้อมูลได้ โดยผู้ขอข้อมูลจะต้องกรอกแบบฟอร์มขอรับบริการหน้าห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องรวบรวมใบขอใช้บริการทั้งหมดรายงานผู้บังคับบัญชา”

อย่างไรก็ตามแม้ว่าการใช้สื่อออนไลน์จะมีประโยชน์ มีความสะดวกในการเผยแพร่ข้อมูลสามารถเข้าถึงประชาชนได้จำนวนมากอย่างรวดเร็ว แต่เนื้อหาที่นำเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตก็เป็นประเด็นที่มีความเสี่ยงต่อการที่จะกระทำผิดกฎหมายได้เช่นกัน เพราะการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์ให้แก่สมาชิกรับนั้นจะตัดต่อช่วงการอภิปรายของสมาชิกแต่ละคนและนำเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้บริการโดยไม่ได้พิจารณาถึงเนื้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเสนอข้อมูลประกอบการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ซึ่งให้ยกเว้นข้อบังคับการประชุม ข้อ 69 ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุม ข้อ 178 วรรค 2 กล่าวคือ การนำเสนอข้อมูลของสมาชิกสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตประธานในที่ประชุม หรือผ่านกระบวนการตรวจสอบเบื้องต้นและนำเสนออนุมัติตามขั้นตอนปกติ จึงเป็นความเสี่ยงที่ข้อมูลที่น่ามาประกอบการอภิปรายซึ่งจะปรากฏอยู่ในวิดีโอทัศน์การประชุม รวมถึงเนื้อหาที่อภิปรายที่อาจจะเป็นข้อมูลที่มีเนื้อหาพาดพิง หมิ่นประมาทบุคคลภายนอก องค์การรัฐเอกราช ให้ได้รับความเสียหายได้ ดังที่จะเห็นปรากฏตามข่าว เช่น กรณี นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ยื่นฟ้อง นายสุทิน คลังแสง ส.ส.มหาสารคาม ฐานหมิ่นประมาท เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564, กรณี กองทัพอากาศ โดย นายทหารเรือพระธรรมนูญ แจ้งความดำเนินคดีกับ นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร ส.ส.มหาสารคาม พรรคเพื่อไทย กรณีให้ข้อมูลบิดเบือนประเด็นการจัดซื้อเรือดำน้ำของกองทัพเรือ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2563 เป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุม มีความวิตกกังวล อาจเป็นความเสี่ยงที่จะเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน จากข่าวคดีความต่าง ๆ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความกังวลใจถึงความเสี่ยงที่จะ

กลายเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นศึกษาเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน มีขั้นตอนกระบวนการที่ยังคงสามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ และเป็นไปอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 หรือกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ปฏิบัติงานกลายเป็นผู้กระทำความผิด ผู้ร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้กระทำความผิด ลดความเสี่ยง ความวิตกกังวลของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นมืออาชีพในกระบวนการงานนิติบัญญัติและยังเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการให้บริการฯ

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีประสิทธิภาพและอยู่ภายใต้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 , กฎระเบียบ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อหาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ที่เป็นไปตามกฎหมาย

1.3.2 ประชากรในการศึกษา

- (ก) ผู้บังคับบัญชาจากกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์
- (ข) นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
- (ค) นายช่าง

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) โดยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยได้ศึกษาค้นคว้าจากกฎหมาย กฎ

ระเบียบ และแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนค้นคว้าจากหนังสือ บทความวิชาการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาครั้งนี้ และใช้วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ บุคลากร เจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงในด้านต่างๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวทาง ขั้นตอน การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ภายใต้กฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

1.5 นิยามศัพท์

สำเนาวีดิทัศน์การประชุม หมายถึง การทำสำเนาวีดิทัศน์การประชุมภายในห้องประชุมรัฐสภา ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คือ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคทางด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการให้บริการฯ และแนวทางแก้ไข
2. มีแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีประสิทธิภาพ และอยู่ภายใต้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถูกต้องตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 มุ่งศึกษา แนวทางการปฏิบัติงาน สภาพปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุม เพื่อนำไปสู่แนวทางการปรับปรุงพัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยผู้ศึกษาได้นำแนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นกรอบในการศึกษา ประกอบด้วย

- 2.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 - 2565
- 2.2 หน้าที่ ความรับผิดชอบ และภารกิจในการดำเนินงานของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์
- 2.3 พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560
- 2.4 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562
- 2.5 ขั้นตอนการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 - 2565

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นส่วนราชการดำเนินนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรในการสนับสนุนบทบาทและภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัล รวมทั้งบริบทสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายดังต่อไปนี้ (สำนักงาน-เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักนโยบายและแผน, หน้า 11 - 21)

2.1.1 ยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 – 2565

ยุทธศาสตร์องค์กร มี 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนางค์กรให้ก้าวสู่การเป็น SMART Parliament
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปองค์กรและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ มีธรรมาภิบาลและความผาสุกในการปฏิบัติงาน

2.1.2 SMART Parliament และค่านิยม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 – 2565 “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ก้าวสู่การเป็น SMART Parliament” รวมถึงกำหนดความหมายและค่านิยมของวิสัยทัศน์ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม สามารถเป็นกรอบในการปฏิบัติราชการได้อย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนขององค์กร ดังนี้

(ก) ค่านิยม SMART Parliament

SMART Parliament หมายถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการโดยมีระบบที่ทันสมัย และมีขีดสมรรถนะสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส พร้อมปรับเปลี่ยนไปสู่รัฐสภาดิจิทัล (Digital Parliament) เพื่อสนับสนุนงานของสถาบันนิติบัญญัติให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

(ข) องค์ประกอบของ SMART Parliament มีดังนี้

S – Sophisticated เป็นองค์กรที่มีบุคลากรมีความรอบรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะสูง มีความเชี่ยวชาญ เป็นมืออาชีพด้านนิติบัญญัติ และสามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ในประเทศและสถานการณ์โลกได้อย่างยั่งยืน (Sustainable Risk and Change Management)

M – Moral & Ethics เป็นองค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม และจริยธรรมมีค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีความผาสุกในการปฏิบัติงาน

A – Accountability & Transparency เป็นองค์กรธรรมาภิบาล (Good governance) ที่มีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คำนึงถึงหลักความเสีย และผลกระทบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบ ยึดมั่นในความโปร่งใส และตรวจสอบได้

R – Resilient & Competitive เป็นองค์กรที่ตอบสนองทันทีต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถในการแข่งขันตามระบบราชการ 4.0 คือ มีการทำงานอย่าง เปิดกว้าง และเชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government) มีการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen – Centric Government) มีการสานพลังภาคี และเครือข่ายกับทุกภาคส่วนทั้งใน และต่างประเทศ (Collaboration)

T – Technology & Digital Transformation เป็นองค์การรัฐสภาดิจิทัลที่สามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม ข้อมูลสารสนเทศ และทุนมนุษย์

2.2 หน้าที่ ความรับผิดชอบ และภารกิจในการดำเนินงานของกลุ่มงานไอทีศนูปรณ์

กลุ่มงานไอทีศนูปรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจในการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์การสื่อสารองค์กร และการเสริมสร้างประชารัฐ และความเป็นพลเมืองในระบอบ ประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล พ.ศ. 2561 – 2564 ดังนี้

2.2.1 หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนและจัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์ไอทีศนูปรณ์ในด้านการประชาสัมพันธ์ และสัมมนาของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการวางแผน จัดทำ ควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมไอทีศนูปรณ์ระบบถ่ายทอดสดการประชุมผ่านทางโทรทัศน์วงจรปิดของรัฐสภา ระบบการลงคะแนน และระบบเสียงตามสาย ระบบบันทึกภาพและเสียงเพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา ประชุมสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของรัฐสภา

- ดำเนินการศึกษา วางแผนจัดหา ควบคุม ดูแล บำรุงรักษาไอทีศนูปรณ์ภายในห้องรับรองคณะผู้เยี่ยมชมรัฐสภา ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ งานพิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ดำเนินการบริการบันทึกภาพและเสียงการอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุมรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภาฯ ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาไอทีศนูปรณ์ แก่สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ

- ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2.2.2 ภารกิจ

- ดำเนินการควบคุม/ถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงการประชุมรัฐสภาผู้แทนราษฎร ผ่านทางระบบโทรทัศน์วงจรปิดของรัฐสภา

- ดำเนินการควบคุมระบบเสียง และระบบลงคะแนนเสียงภายในห้องประชุมรัฐสภา ตลอดจนควบคุมระบบเสียงตามสายทั้งบริเวณอาคารรัฐสภา

- ดำเนินการให้บริการติดตั้งโสตทัศนูปกรณ์ภายในห้องประชุมของ คณะกรรมาธิการ ห้องรับรองคณะผู้เยี่ยมชมรัฐสภา ตลอดจนติดตั้งพร้อมควบคุมเครื่องเสียงภายใน งานกิจกรรม และพิธีการต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ดำเนินการให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ ดำเนินการบริการบันทึกภาพและเสียงการอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุม รัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการ สัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภาฯ ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุแก่ สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ

2.3 พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ มีการ ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2560 โดยมีชื่อว่า “พระราชบัญญัติว่า ด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560” (พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ปี พ.ศ. 2560)

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ สิ่งใดๆ ไม่ว่าจะ การสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่า จะได้จัดทำไว้ในรูป ของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย फिल्म การ บันทึกภาพหรือเสียง การ บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ วีดิทัศน์การประชุมจึงจัดเป็น ข้อมูลข่าวสาร ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

มาตราที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุม มีดังนี้

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูล คอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือ ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดย ประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย แก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ประมวลกฎหมายอาญา

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่ น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ

ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามก และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือ ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา 15 ผู้ให้บริการผู้ใดให้ความร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้มีการกระทำความผิด ตามมาตรา 14 ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด ตามมาตรา 14

ให้รัฐมนตรีออกประกาศกำหนดขั้นตอนการแจ้งเตือน การระงับการทำให้แพร่หลาย ของข้อมูลคอมพิวเตอร์ และการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบคอมพิวเตอร์ ถ้าผู้ให้บริการพิสูจน์ได้ว่าตนได้ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามวรรคสอง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริต อันเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ ผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือ บุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

สรุปข้อห้ามได้ ดังนี้ (<https://www.excise.go.th>, 2563)

1. เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลของผู้อื่นโดยไม่ชอบ (มาตรา 5-8) หากเข้าไปเจาะข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของคนอื่น โดยที่เจ้าของข้อมูลไม่ได้อนุญาต การปล่อยไวรัส มัลแวร์เข้าคอมพิวเตอร์คนอื่น เพื่อเจาะข้อมูลบางอย่าง การแฮคเข้าไปขโมยข้อมูลของคนอื่นก็มีความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์

2. แก้ไข ดัดแปลง หรือทำให้ข้อมูลผู้อื่นเสียหาย (มาตรา 9-10) ในข้อนี้จะรวมหมายถึง การทำให้ข้อมูลเสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมข้อมูลของผู้อื่นโดยมิชอบ หรือจะเป็นในกรณีที่ทำให้ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ อย่างเช่น กรณีของกลุ่มคนที่ไม่ชอบใจกับการกระทำของอีกฝ่าย แล้วต่อต้านด้วยการเข้าไปขัดขวาง ทำร้ายระบบเว็บไซต์ของฝ่ายตรงข้าม ให้บุคคลอื่นๆ ใช้งานไม่ได้

3. ส่งข้อมูลหรืออีเมลก่อกวนผู้อื่น หรือส่งอีเมลสแปม (มาตรา 11) ประเด็นพ้อค่า แม่ค้าออนไลน์ หรือนักการตลาดที่ส่งอีเมลขายของที่ลูกค้าไม่ยินดีที่จะรับ หรือที่รู้จักกันว่า อีเมลสแปม หรือแม้แต่การฝากร้านตาม Facebook กับ Instagram ก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

4. เข้าถึงระบบ หรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ (มาตรา 12) การโพสต์เกี่ยวกับเรื่องการเมืองที่ส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือความมั่นคงต่อประเทศ หรือโพสต์ที่เป็นการก่อกวนหรือการก่อการร้าย ความผิดมาตรา 12 ได้บอกไว้ว่าการเข้าถึงระบบหรือข้อมูลทางด้านความมั่นคงโดยมิชอบ หรือการโพสต์ข้อความในโลกออนไลน์ที่เข้าข่ายข้อมูลเท็จที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ หรือทำให้ประชาชนเกิดอาการตื่นตระหนก และล่วงรู้ถึงมาตรการการป้องกัน การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และนำไปเปิดเผย

5. จำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งเพื่อนำไปใช้กระทำความผิด (มาตรา 13) กรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 5-11 ต้องจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ผู้จำหน่ายหรือผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบร่วมด้วย ส่วนในกรณีทำเพื่อเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ มาตรา 12 ต้องจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 4 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากมีผู้นำไปใช้กระทำความผิด ผู้จำหน่ายหรือผู้เผยแพร่ต้องรับผิดชอบร่วมด้วย

6. นำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ (มาตรา 14) ในความผิดมาตรา 14 จะระบุโทษการนำข้อมูลที่ผิดพ.ร.บ. เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ข้อความผิดด้วยกันคือ

1. โพสต์ข้อมูลปลอม ทูจริต หลอกหลวง (อย่างเช่น ข่าวดราม่า โฆษณาธุรกิจลูกโซ่ ที่หลอกหลวงเอาเงินลูกค้า และไม่มีการส่งมอบของให้จริงๆ เป็นต้น)
2. โพสต์ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัย
3. โพสต์ข้อมูลความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง ก่อการร้าย
4. โพสต์ข้อมูลลามก ที่ประชาชนเข้าถึงได้
5. เผยแพร่ ส่งต่อข้อมูล ที่รู้แล้วว่าผิด (เช่น กด Share ข้อมูลที่มีเนื้อหาเข้าข่าย ความผิดพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ที่มีความผิด)

7. ให้ความร่วมมือ ยินยอม รู้เห็นเป็นใจกับผู้ร่วมกระทำความผิด (มาตรา 15) เช่น เพจต่างๆ ที่เปิดให้มีการแสดงความคิดเห็น แล้วมีความคิดเห็นที่มีเนื้อหาผิดกฎหมายก็มีความผิด แต่ถ้าหากแอดมินเพจตรวจสอบแล้วพบเจอ และลบออก จะถือว่าเป็นผู้ที่พ้นความผิด

8. ตัดต่อ เดิม หรือดัดแปลงภาพ (มาตรา 16) ความผิด แบ่งออกเป็น 2 ประเด็นหลักคือ
 - การโพสต์ภาพของผู้อื่นที่เกิดจากการสร้าง ตัดต่อ หรือดัดแปลง ที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง อย่างเช่นกรณีที่เอาภาพดารารูปไปตัดต่อ และตกแต่งเรื่องขึ้นมาจนทำให้บุคคลนั้นเกิดความเสียหาย ก็ถือว่ามีความผิดตามพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์
 - การโพสต์ภาพผู้เสียชีวิต หากเป็นการโพสต์ที่ทำให้บิดามารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย

2.4 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอประกอบการอภิปราย มีดังนี้

ข้อ 178 ในการอภิปรายและการลงมติไม่ไว้วางใจ สมาชิกมีอิสระจากพรรคการเมืองไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ

การอภิปรายตามวรรคหนึ่ง นอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความในหมวด 4 ส่วนที่ 3 การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม ยกเว้นข้อ 67 และข้อ 69 เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม มิให้นำมาใช้บังคับ

การนำเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม ในการอภิปรายตามวรรคหนึ่งที่อาจเป็นเหตุให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหรือสมาชิกได้รับความเสียหาย หรือเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม สมาชิกผู้นั้นต้องรับผิดชอบผลแห่งการกระทำนั้น

ในข้อยกเว้น ข้อ 67 และ 69 มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 67 เมื่อผู้อภิปรายก่อนได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปราย สลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปราย อีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและไม่ให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ 69 การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านให้ที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม เว้นแต่ประธานจะอนุญาตห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

2.5 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยึดหลักเกณฑ์ตามคำสั่งฯ สำนักงานฯ เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย แนบท้ายคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2559 ประกอบมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดย แบ่งประเภทการให้บริการเป็นดังนี้

1. กรณีผู้ขอข้อมูลเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปราย กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สามารถดำเนินการให้บริการสำเนาข้อมูลได้ โดยผู้ขอข้อมูลจะต้องกรอกแบบฟอร์มขอรับบริการหน้าห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องรวบรวมใบขอใช้บริการทั้งหมดรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่ออนุญาตทุกเดือน

2. กรณีผู้ขอข้อมูลมิใช่สมาชิกสภาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปราย ผู้ขอข้อมูลจะต้องกรอกแบบฟอร์มผ่านทางกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ เมื่อกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ ได้รับเรื่อง จะมีหนังสือสอบถามมายังกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ในฐานะผู้ครองครองข้อมูลว่าสามารถอนุญาตให้ข้อมูลตามที่ผู้ขอข้อมูลขอมาได้หรือไม่ กรณีเป็นการประชุมปกติทั่วไป จะเสนอความเห็นให้สำเนาเฉพาะข้อมูลเสียงการประชุมเท่านั้น แต่หากเป็นการประชุมที่อาจส่อเสียงหรือมีการกล่าวพาดพิงบุคคลใด เช่น การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล กรณีเหตุการณ์ทาง

การเมือง กลุ่มงานจะเสนอความเห็นไม่อนุญาตให้ข้อมูล หรือเสนอให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการบริหาร ข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อพิจารณา

ในขั้นตอนการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศนศึกษาการประชุมฯ ในส่วนที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สามารถให้บริการได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาต คือการให้บริการสำเนาในส่วนที่สมาชิกเป็นผู้ อภิปราย หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อภิปราย โดยมีขั้นตอนการให้บริการ ดังนี้

1. ขั้นตอนการรับคำขอรับบริการ

รับบริการผ่านทาง 2 ช่องทาง คือ

1.1 การกรอกแบบฟอร์ม : สามารถกรอกแบบฟอร์มส่งเจ้าหน้าที่กลุ่มงาน โสตทัศนูปกรณ์ บริเวณหน้าห้องประชุมรัฐสภาได้ในวันประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกัน ของรัฐสภา

1.2 การรับบริการผ่านทางไลน์ : สามารถส่งคำขอรับบริการผ่านทางไลน์ ด้วย ID : ก.โสตทัศนูปกรณ์ แต่ทั้งนี้จะขอให้สมาชิกกรอกแบบฟอร์มส่งตามมาภายหลังเพื่อรวบรวมเอกสารส่ง ผู้บังคับบัญชาตามระเบียบต่อไป

เมื่อมีคำขอรับบริการ เจ้าหน้าที่จะรวบรวมและแจ้งไปยัง เจ้าหน้าที่ติดต่อเพื่อดำเนินการต่อไป

2. ขั้นตอนการติดต่อทำสำเนา : เจ้าหน้าที่จะติดต่อการอภิปรายของสมาชิกเป็น รายบุคคล และแยกจัดเก็บตามวัน เรื่องที่พิจารณา เพื่อสะดวกในการค้นหาและให้บริการ

3. ขั้นตอนการส่งงาน

เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการติดต่อเสร็จแล้ว จะดำเนินการส่งไฟล์หรือ Link ไปให้ เจ้าหน้าที่หน้าห้องประชุมเพื่อส่งให้สมาชิกต่อไป

3.1 กรณีที่ไฟล์มีความยาวไม่เกิน 5 นาที จะไฟล์ผ่านทาง Line โดยตรง

3.2 กรณีที่ไฟล์มีความยาวเกิน 5 นาที จะอัปโหลดขึ้น YouTube หรือ Google Drive ตามที่ขอรับบริการ

3.3 กรณีต้องการรับเป็นแผ่น จะดำเนินการ Write ข้อมูลไฟล์ MP4 ลงแผ่น CD หรือ DVD ตามขนาดของไฟล์ พร้อมจัดพิมพ์ปกซีดี

เมื่อดำเนินการให้บริการแล้วเสร็จ เจ้าหน้าที่จะต้องรวบรวมใบขอใช้บริการทั้งหมด รายงานผู้บังคับบัญชาต่อไป

การให้บริการสำเนาวิดีโอทัศนศึกษาการประชุมฯ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการที่จะนำวิดีโอทัศนศึกษา ไปเผยแพร่บทบาทหน้าที่ของ

ผู้แทนราษฎรไปสู่ภาคประชาชน ซึ่งทางกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ ผู้ทำหน้าที่ให้บริการมิได้มีส่วนในการพิจารณาถ้อยแถลงเนื้อหา ว่ามีความถูกต้องหรือไม่ มีการพาดพิงกล่าวหาหรือใส่ร้ายบุคคลภายนอกหรือไม่ มุ่งหวังการเผยแพร่การทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งถือได้ว่าเป็นการทำงานในหน้าที่อันทรงเกียรติไปสู่ภาคประชาชนให้สามารถเข้าถึง ได้อย่างสะดวกตามช่องทางแพลตฟอร์มของโซเชียลมีเดียที่เป็นที่นิยม และตรงตามความต้องการใช้งานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เลขรับคำขั้บที่ 036
วันที่ _____

แบบขอใช้บริการสำเนาภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎร/การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนไกรภักย์ กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

วันที่ 9 เดือน ส.ย. พ.ศ. 64

เรื่อง ขอสำเนาไฟล์ประกอบที่ประชุม
เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ด้วย นาย อนุรัตน์ บุณยสวัสดิ์ โทร ๐๖7-๒๘๙-16๙๙
มีความประสงค์จะขอสำเนาไฟล์ประกอบที่ประชุมของข้าพเจ้าในการประชุม
ครั้งที่ _____ วันที่ 9 เดือน ส.ย. พ.ศ. 64
เรื่องการอภิปราย/พิจารณา ร่างดาบสองคม ก.ร.ส.๑
ช่วงเวลาที่ยกบรรยาย 16.๐๐ น. นาฬิกา

โดยขอสำเนาไฟล์ดังนี้

- ภาพและเสียงการประชุม (DVD) (สำหรับบันทึกหรือเล่น DVD หรือ คอมพิวเตอร์)
- MP๓ (สำหรับบันทึกคอมพิวเตอร์)
- Link สำหรับดาวน์โหลด (Google Drive) Line ID/E-mail _____
- ลิงก์ออนไลน์ (ดาวน์โหลดไม่เกิน 5 นาที) Line ID _____
- แผ่น CD/DVD
- MP3 (ไฟล์เสียง)

(ส่ง Line up)

ชื่อเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา _____
Line : อนุรัตน์บุณยสวัสดิ์

หรือ อนุรัตน์ บุณยสวัสดิ์
นายอนุรัตน์ บุณยสวัสดิ์

หมายเหตุ การขอสำเนาภาพและเสียงการประชุมไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

ส่วนรับเจ้าหน้าที่ ได้ดำเนินการเสร็จวันที่ _____ จำนวน _____ แผ่น ลงชื่อ _____ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	ส่วนรับผู้รับบริการ ได้ดำเนินการรับวันที่ _____ ลงชื่อ _____ (โปรดเขียนตัวบรรจง) กองงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ โทร ๐-๒๑๒๖-๕๕๕๐
---	---

ภาพที่ 1 ตัวอย่างแบบขอใช้บริการสำเนาภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกันของรัฐสภา

นพ.บัญญัติ โคนี ๕

ขอความกรุณายื่นเรื่องนำเสนอข้อมูลประกอบการอภิปรายก่อน
ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ชั่วโมง

คุณหมอ ส.ส. ขอขอบคุณฝ่ายโสต ที่ส่งคลิป

คลิปหาเรือประมงแม่ภา เรื่อง
ขอให้กระทรวงมหาดไทย แก้ไขกฎระเบียบ
ให้มีการถือกำบังไม้คุดตรงจากประชาชนนี้ด้วย
ก. แทนการให้ผู้ใหญ่บ้านถือกำบังเอง

ช่วงประมาณ 10.00 น.

ขอบคุณครับ
ส.ส. นพ.บัญญัติ เจตนจันทร์

11.56 น.

ขอบคุณ
ครับ

11.57 น.

วันนี้มี 2 ช่วงนะครับ พรบ.อาหาร และ
พรบ.บริษัทมหาชน ครับ
เดี๋ยวออกไปเขียนคำร้องให้ครับ
ลงคะแนนก่อนนะครับ

17.02 น.

ส.ส.เล็ก ญาณธิดา

ขอความกรุณายื่นเรื่องนำเสนอข้อมูลประกอบการอภิปราย
ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ชั่วโมง

รบกวนขอคลิปหาเรือ ช่วง 9.40 น.
ด้วยค่า

ขอบคุณค่า

ภาพที่ 2 ตัวอย่าง การขอรับบริการผ่านช่องทาง Line

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นหลัก โดยได้ศึกษาค้นคว้าจาก กฎหมาย กฎระเบียบ และแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนค้นคว้าจากหนังสือ บทความวิชาการ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาครั้งนี้ และใช้วิธีการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ บุคลากร เจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ทราบถึง ปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวทาง ขั้นตอน การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ภายใต้กฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

(ก) ศึกษาพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดในการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ข) ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีประสิทธิภาพและอยู่ภายใต้กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ประชากรในการศึกษา

- (ก) ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์
- (ข) นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
- (ค) นายช่าง

3.1.3 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมจำนวน 6 คน ประกอบด้วย

1.3.1 ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ จำนวน 1 คน

1.3.2 นักวิชาการโสตทัศนศึกษาผู้ให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน

1.3.3 นายช่างและพนักงานจ้างเหมาผู้ให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 3 คน

3.1.4 ระยะเวลาในการศึกษา

เดือนพฤศจิกายน 2564 - เดือนกุมภาพันธ์ 2565

3.2 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คณะผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาทั้งแบบการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) ดังนี้

3.2.1 การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) แบ่งออกเป็น

(ก) ศึกษา กฎหมาย กฎ ระเบียบ และแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(ข) ศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ของสำนักประชาสัมพันธ์

3.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research)

ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้บังคับบัญชากลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ เจ้าหน้าที่ของสำนักประชาสัมพันธ์ทำหน้าที่ให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำมารวบรวมและวิเคราะห์ศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

3.3 กรอบแนวคิดในการศึกษา

มุ่งศึกษาถึงสภาพปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากกฎหมาย กฎ ระเบียบต่างๆ รวมถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ประกอบกับการศึกษาจากเอกสาร บทความ ตัวอย่างคดีต่างๆ นำมาประกอบการศึกษา เพื่อนำไปสู่การหาแนวทาง ขั้นตอน การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 และกฎ ระเบียบอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวิดีโอทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกในครั้งนี้ เพื่อให้การบริการของกลุ่มงานสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไป การมุ่งไปสู่ SMART Parliament ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ความต้องการใช้งานของสมาชิก การศึกษาได้ศึกษาถึงสภาพปัญหา ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น การปฏิบัติงาน ขั้นตอนการให้บริการสำเนาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถิติการขอรับบริการสำเนา พรบ.คอมพิวเตอร์ 2560 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร 2562 การสัมภาษณ์ การสอบถามพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการให้บริการสำเนา เพื่อนำมาประมวลผล สรุปเป็นแนวทางการให้บริการสำเนา ที่ถูกต้องตาม พรบ.คอมพิวเตอร์ 2560 โดยมีผลการศึกษา ดังนี้

4.1 บทบาทการให้บริการสำเนา ของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นส่วนราชการด้านนิติบัญญัติมุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรในการสนับสนุนบทบาทและภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในยุคดิจิทัล รวมทั้งบริบทสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายดังต่อไปนี้ (สำนักงาน-เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักนโยบายและแผน, หน้า 11 - 21)

4.1.1 ยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 – 2565

ยุทธศาสตร์องค์กร มี 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการให้ก้าวสู่การเป็น SMART Parliament
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูประบบองค์กรและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ มีธรรมาภิบาลและความผาสุกในการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนบทบาทและภารกิจของสำนักงานฯ ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนางองค์กรให้ก้าวสู่การเป็น SMART Parliament และยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 – 2565 “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก้าวสู่การ เป็น SMART Parliament” รวมถึงกำหนดความหมายและคำนิยามของวิสัยทัศน์ เพื่อให้การ ดำเนินงานขององค์กรมีทิศทางและมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม สามารถเป็นกรอบในการปฏิบัติ ราชการได้อย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนขององค์กร ดังนี้

(ก) คำนิยาม SMART Parliament

SMART Parliament หมายถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่มี การบริหารจัดการโดยมีระบบที่ทันสมัย และมีขีดสมรรถนะสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และความโปร่งใส พร้อมปรับเปลี่ยนไปสู่รัฐสภาดิจิทัล (Digital Parliament) เพื่อสนับสนุนงานของสถาบันนิติบัญญัติให้ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

(ข) องค์ประกอบของ SMART Parliament มีดังนี้

S – Sophisticated เป็นองค์กรที่มีบุคลากรมีความรอบรู้ มีทักษะมีสมรรถนะสูง มี ความเชี่ยวชาญ เป็นมืออาชีพด้านนิติบัญญัติ และสามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ตามสถานการณ์ในประเทศและสถานการณ์โลกได้อย่างยั่งยืน (Sustainable Risk and Change Management)

M – Moral & Ethics เป็นองค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม และจริยธรรมมีค่านิยมและ วัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีความผาสุกในการปฏิบัติงาน

A – Accountability & Transparency เป็น องค์ กรธรรมาภิบาล (Good governance) ที่มีการบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี คำนึงถึงหลัก ความเสี่ยง และผลกระทบต่อสังคม หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อ ยึดมั่น ในความโปร่งใส และตรวจสอบได้

R – Resilient & Competitive เป็นองค์กรที่ตอบสนองทันทีต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถในการแข่งขันตามระบบราชการ 4.0 คือ มีการทำงานอย่าง เปิดกว้าง และ เชื่อมโยงถึงกัน (Open & Connected Government) มีการทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen – Centric Government) มีการสานพลังภาคี และเครือข่ายกับทุกภาคส่วนทั้งใน และ ต่างประเทศ (Collaboration)

T – Technology & Digital Transformation เป็นองค์ภครัฐสภาดิจิทัลที่สามารถสร้างสรรค์ และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม ข้อมูลสารสนเทศ และทุนมนุษย์

กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์มีความพยายามในการปรับปรุงในด้านของการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องทำการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการให้เป็นไปตามเทคโนโลยีตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการธิการ ข้าราชการและผู้เกี่ยวข้อง มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์อำนวยความสะดวกผ่านช่องทางออนไลน์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสำนักงานในการมุ่งสู่ SMART Parliament

4.1.2 หน้าที่ ความรับผิดชอบ และภารกิจในการดำเนินงานของกลุ่มงาน

โสตทัศนูปกรณ์

กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสื่อสารองค์กร และการเสริมสร้างประชารัฐ และความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล พ.ศ. 2561 – 2564 ดังนี้

(1) หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนและจัดหาเครื่องมือ และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ในด้านการประชาสัมพันธ์ และสัมมนาของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการธิการ และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ดำเนินการศึกษา รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการวางแผน จัดทำ ควบคุม ดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมโสตทัศนูปกรณ์ระบบถ่ายทอดสดการประชุมผ่านทางโทรทัศน์วงจรปิดของรัฐสภา ระบบการลงคะแนน และระบบเสียงตามสาย ระบบบันทึกภาพและเสียงเพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา ประชุมสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของรัฐสภา

- ดำเนินการศึกษา วางแผนจัดหา ควบคุม ดูแล บำรุงรักษาโสตทัศนูปกรณ์ภายในห้องรับรองคณะผู้เยี่ยมชมรัฐสภา ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ งานพิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

- ดำเนินการบริการบันทึกภาพและเสียงการอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุมรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภาฯ ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุแก่สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ

- ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

(2) ภารกิจ

- ดำเนินการควบคุม/ถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงการประชุมรัฐสภาผู้แทนราษฎร ผ่านทางระบบโทรทัศน์วงจรปิดของรัฐสภา
- ดำเนินการควบคุมระบบเสียง และระบบลงคะแนนเสียงภายในห้องประชุมรัฐสภา ตลอดจนควบคุมระบบเสียงตามสายทั้งบริเวณอาคารรัฐสภา
- ดำเนินการให้บริการติดตั้งโสตทัศนอุปกรณ์ภายในห้องประชุมของคณะกรรมการธิการ ห้องรับรองคณะผู้เยี่ยมชมรัฐสภา ตลอดจนติดตั้งพร้อมควบคุมเครื่องเสียงภายในงานกิจกรรม และพิธีการต่างๆ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ดำเนินการให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการทำงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจ ที่ได้รับมอบหมายในด้านการบันทึกภาพและเสียง การอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุมรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภาไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุแก่สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ ดังนั้นกลุ่มงานฯ จึงมีบทบาทเพียงติดต่อไฟล์วีดิทัศน์การประชุมส่งให้สมาชิกตามที่ขอรับบริการเท่านั้น ไม่ได้มีบทบาทหรือหน้าที่โดยตรงในการเป็นผู้เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะอย่างกว้างขวาง จึงต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานให้อยู่ภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจเท่านั้น

4.2 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมในปัจจุบันและขั้นตอนการให้บริการ

4.2.1 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมอดีต-ปัจจุบัน

กลุ่มงานโสตทัศนอุปกรณ์ได้ให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกฯ มาเป็นระยะเวลานาน ตามบทบาทภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ผู้ศึกษาได้เรียบเรียงรูปแบบของการบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งแต่ผู้ศึกษาเข้ารับราชการที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เมื่อกันยายน พ.ศ.2546 โดยการบันทึกและการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์อยู่ในรูปแบบของม้วนวีดิโอระบบ VHS ซึ่งมีราคาต้นทุนค่อนข้างแพง เครื่องเล่นและเครื่องบันทึกเริ่มเสื่อมสภาพการใช้งานทำให้การบริการสำเนาวีดิทัศน์ทำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ ต่อมาในช่วงปี 2550 มีการปรับปรุงระบบบันทึกให้อยู่ในรูปแบบแผ่น DVD การให้บริการสำเนาจึงเปลี่ยนไปอยู่ในรูปแบบแผ่น VCD และ DVD แต่การให้บริการสำเนาก็ยังมีความไม่สะดวกในขั้นตอนการติดต่อทำสำเนาเพราะต้องรอเวลาในการบันทึกแผ่นละ 2 ชั่วโมง เมื่อเสร็จต้องทำการแปลงไฟล์จากแผ่น DVD ซึ่งเป็นไฟล์

VOB ไปเป็นไฟล์ MPEG2 จึงจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดต่อเพื่อให้บริการได้ ในช่วงปี 2552 ได้มีการปรับปรุงระบบบันทึกอีกครั้งโดยเป็นการบันทึกในรูปแบบไฟล์ MPEG2 ขนาด 720 x 576 ที่ 8 Mbps ซึ่งเป็นความละเอียดเทียบเท่าสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศในขณะนั้น โดยบันทึกลง Server ทำให้การตัดต่อเพื่อให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิกทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่รูปแบบสื่อที่ให้บริการก็ยังอยู่ในรูปแบบของแผ่น VCD และ DVD ในปี 2559 ได้มีการปรับปรุงระบบการบันทึกอีกครั้งให้สอดคล้องกับระบบถ่ายทอดการประชุมในห้องประชุม รัชสภาซึ่งเปลี่ยนเป็นระบบ Full HD การบันทึกอยู่ในรูปแบบของไฟล์ MP4 H.264 การให้บริการยังอยู่ในรูปแบบของแผ่น CD และ DVD โดยให้บริการในรูปแบบไฟล์ MP4 เป็นหลัก และแปลงไฟล์ให้อยู่ในรูปแบบ DVD Video ตามความต้องการของสมาชิก และในปี 2562 ระบบการบันทึกยังคงใช้ระบบเดิมที่ขนย้ายมาจากห้องควบคุมการถ่ายทอดการประชุม รัชสภา อยู่ห้องใน โดยที่ในช่วงแรกการให้บริการยังคงอยู่ในรูปแบบของแผ่น CD และ DVD แต่สมาชิก มีความต้องการรับบริการในรูปแบบสื่อออนไลน์มากขึ้น จึงมีการปรับปรุงทั้งช่องทางการให้บริการ ผ่านทาง เช่น Line, e-mail และรูปแบบของสื่อที่ให้บริการ เช่น ไฟล์ MP4 , Link Google Drive, YouTube เป็นต้น การบริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมจึงมีการให้บริการสื่อทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ควบคู่กันตามความต้องการของสมาชิก

ปี พ.ศ.	รูปแบบการบันทึก	สื่อที่ให้บริการ
2546	ม้วน VHS	ม้วน VHS
2550	VHS และ DVD	แผ่น VCD / DVD
2553	MPEG 2	แผ่น VCD / DVD
2559	MPEG 2 และ MP4 (H.264)	แผ่น VCD / DVD และ MP4
2562 - ปัจจุบัน	MP4 (.TS) และ MP4 (H.264)	แผ่น CD (MP4) , Google Drive YouTube

ตารางที่ 1 แสดงรูปแบบการบันทึกและสื่อที่ให้บริการตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่าการบันทึกภาพและเสียงการประชุมและการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงมาตลอด ตั้งแต่ยุคแอนะล็อก ที่อยู่ในรูปแบบม้วนเทป VHS แผ่น CD DVD จนมาอยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลที่สามารถส่งผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ตรงตามความต้องการของสมาชิก สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดปริมาณการใช้แผ่น CD และ DVD ได้เป็นจำนวนมาก

4.2.2 การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยึดหลักเกณฑ์ตาม คำสั่งฯ สำนักงานฯ เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย แนบท้ายคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2559 ประกอบมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดย แบ่งประเภทการ ให้บริการเป็น 2 กรณี ดังนี้

1. กรณีผู้ขอข้อมูลเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่อภิปราย กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สามารถดำเนินการให้บริการสำเนาข้อมูลได้ โดยผู้ขอข้อมูลจะต้อง กรอกแบบฟอร์มขอรับบริการหน้าห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ และ เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องรวบรวมใบขอใช้บริการทั้งหมดรายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อ อนุญาตทุกเดือน

2. กรณีผู้ขอข้อมูลมิใช่สมาชิกสภาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่อภิปราย ผู้ ขอข้อมูลจะต้องกรอกแบบฟอร์มผ่านทางกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ เมื่อกลุ่มงานข้อมูล ข่าวสารของสำนักงานฯ ได้รับเรื่อง จะมีหนังสือสอบถามมายังกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ในฐานะผู้ครอง ครองข้อมูลว่าสามารถอนุญาตให้ข้อมูลตามที่ผู้ขอข้อมูลขอมาได้หรือไม่ กรณีเป็นการประชุมปกติ ทั่วไป จะเสนอความเห็นให้สำเนาเฉพาะข้อมูลเสียงการประชุมเท่านั้น แต่หากเป็นการประชุมที่อาจ สุ่มเสี่ยงหรือมีการกล่าวพาดพิงบุคคลใด เช่น การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล กรณีเหตุการณ์ทาง การเมือง กลุ่มงานจะเสนอความเห็นไม่อนุญาตให้ข้อมูล หรือเสนอให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการบริหาร ข้อมูลข่าวสารฯ เพื่อพิจารณา

4.2.3 ขั้นตอนการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในขั้นตอนการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมฯ ในส่วนที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สามารถให้บริการได้ทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาต คือการให้บริการสำเนาในส่วนที่สมาชิกฯ เป็นผู้ อภิปราย หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่อภิปราย โดยมีขั้นตอนการให้บริการ ดังนี้

(ก) ขั้นตอนการรับคำขอรับบริการ รับบริการผ่านทาง 2 ช่องทาง คือ

1. การกรอกแบบฟอร์ม : สามารถกรอกแบบฟอร์มส่งเจ้าหน้าที่กลุ่มงาน โสตทัศนูปกรณ์ บริเวณหน้าห้องประชุมรัฐสภาได้ในวันประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมร่วมกันของรัฐสภา หรือส่งแบบฟอร์มที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ ชั้น 2 อาคารรัฐสภาฝั่ง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

2. การรับบริการผ่านทางไลน์ : สามารถส่งคำขอรับบริการผ่านทางไลน์ ด้วย ID : 022425940 ซึ่งเป็นไลน์ของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์โดยมีเจ้าหน้าที่คอยรับคำขอรับบริการ แต่ทั้งนี้จะขอให้สมาชิกกรอกแบบฟอร์มส่งตามมาภายหลังเพื่อรวบรวมเอกสารส่งผู้บังคับบัญชาตามระเบียบต่อไป เมื่อมีคำขอรับบริการ เจ้าหน้าที่จะรวบรวมและแจ้งไปยัง เจ้าหน้าที่ที่ติดต่อเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

การรับบริการทั้ง 2 ช่องทาง เจ้าหน้าที่จะทำการรวบรวมใบรับบริการแก่เจ้าหน้าที่ธุรการซึ่งจะทำหน้าที่จัดทำเป็นระเบียบการขอรับบริการ ตรวจสอบการให้บริการว่ารายการใดเสร็จสิ้น รายการใดต้องการรับเป็นแผ่นเพิ่มเติมก็จะแจ้งรายละเอียดรายการขอรับบริการที่ยังไม่แล้วเสร็จให้กับเจ้าหน้าที่ติดต่ออีกครั้งหนึ่ง

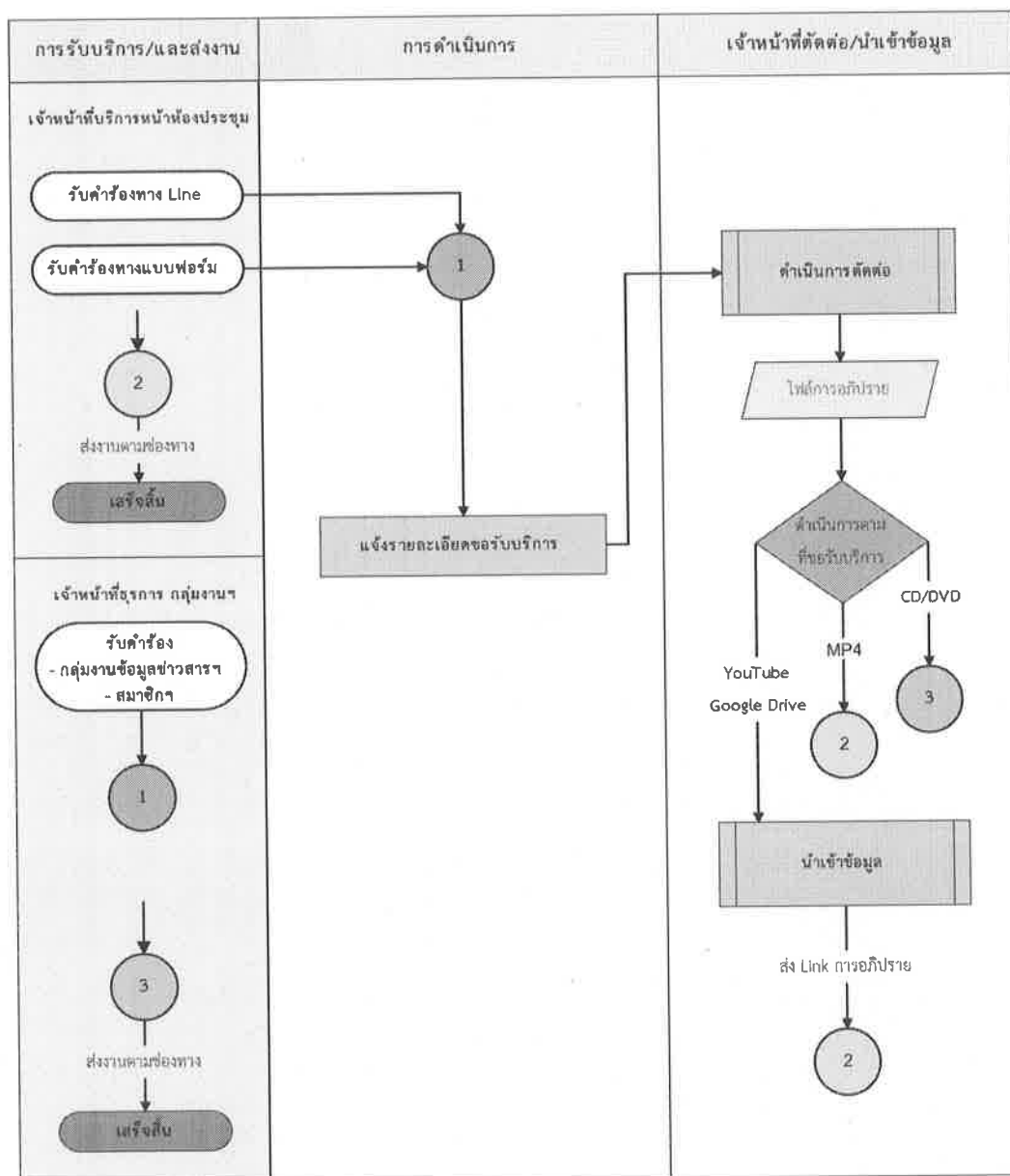
(ข) ขั้นตอนการติดต่อทำสำเนา เมื่อได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่หน้าห้องประชุมว่ามีสมาชิกท่านใดขอการอภิปรายเรื่องใดแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการติดต่อการอภิปรายของสมาชิกเป็นรายบุคคล และแยกจัดเก็บตามวัน เรื่องที่พิจารณา เพื่อสะดวกในการค้นหาและให้บริการ โดยไฟล์ที่ติดต่อจะอยู่ในรูปแบบไฟล์ MP4 ความละเอียด Full HD จากนั้นเจ้าหน้าที่จะทำการอัปโหลดไฟล์ขึ้น YouTube หรือ Google Drive ตามที่ขอรับบริการ

1. กรณีที่ไฟล์การอภิปรายมีความยาวไม่เกิน 5 นาที จะส่งไฟล์ MP4 ผ่านทาง Line โดยตรง ซึ่งโดยปกติจะเป็นไฟล์การปรึกษาหารือตามข้อบังคับการประชุมข้อ 24 ซึ่งความยาวไฟล์ละประมาณ 2 นาที

2. กรณีที่ไฟล์การอภิปรายมีความยาวเกิน 5 นาที จะอัปโหลดขึ้น YouTube หรือ Google Drive ตามที่ขอรับบริการ ในการอัปโหลดไฟล์ขึ้น YouTube จะทำการตั้งค่า Playlist และ ความเป็นส่วนตัวของไฟล์ อยู่ที่ระดับไม่เป็นสาธารณะ กล่าวคือผู้ที่มี Link เท่านั้นที่จะเปิดดูไฟล์ได้ โดยไม่สามารถที่จะสืบค้นได้ ส่วนในการอัปโหลดขึ้น Google Drive การตั้งค่าการแชร์ไฟล์จะทำการตั้งค่าอยู่ที่ผู้มี Link เท่านั้นที่จะสามารถเข้าดูได้

3. กรณีสมาชิกต้องการรับบริการเป็นแผ่น จะดำเนินการ Write ข้อมูลไฟล์ MP4 ลงแผ่น CD หรือ DVD ตามขนาดของไฟล์ พร้อมจัดพิมพ์ปกซีดี

(ค) ขั้นตอนการส่งงาน เมื่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการติดต่อ และอัปโหลดขึ้น YouTube หรือ Google Drive ตามที่ขอรับบริการแล้ว เจ้าหน้าที่ติดต่อจะดำเนินการส่งไฟล์หรือ Link ไปให้เจ้าหน้าที่หน้าห้องประชุมเพื่อส่งให้สมาชิกฯ ต่อไป

ภาพ สรุปขั้นตอนการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมในปัจจุบัน

เมื่อดำเนินการให้บริการเสร็จสิ้นเจ้าหน้าที่จะต้องรวบรวมนำใบขอรับบริการสำเนาฯ ส่งให้กับเจ้าหน้าที่ธุรการของกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ เพื่อรวบรวมเสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามระดับชั้น

เพื่ออนุมัติต่อไปซึ่งต้องทำเป็นประจำทุกเดือน และต้องทำรวบรวมเป็นสถิติจำนวนผู้รับบริการส่งยังกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารทุก 14 วัน

จากคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย ได้กำหนดให้แถบบันทึกเสียงและภาพการประชุมสภาฯ เป็นข้อมูลที่ไม่ต้องเปิดเผย ดังนั้นจึงต้องมีวิธีการในการรักษาข้อมูลไม่ให้รั่วไหลตาม มาตรา 16 ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 “เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผยต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการรักษาไม่ให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนดวิธีการคุ้มครอง ข้อมูลข่าวสารนั้น...” ในการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมที่ส่งผ่าน YouTube หรือ Google Drive ทางกลุ่มงานฯ ได้มีการป้องกันข้อมูลเผยแพร่สู่สาธารณะได้ในระดับหนึ่ง โดยการตั้งค่าความเป็นส่วนตัวอยู่ในระดับไม่เป็นสาธารณะ หรือการเข้าถึงข้อมูลได้เฉพาะผู้ที่มี Link เท่านั้น ไม่ได้เปิดให้เป็นสาธารณะให้มีการเข้าถึงได้ทั่วไป เพื่อเป็นการป้องกันในกรณีที่เนื่อการอภิปรายมีข้อความที่กล่าวพาดพิงถึงบุคคลภายนอก, การใส่ร้ายหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกให้ได้รับความเสียหาย หรือการนำเอกสารประกอบการอภิปรายที่อาจเป็นเอกสารปลอมหรือเป็นเท็จมาแสดงในที่ประชุม ไปปรากฏต่อสาธารณะโดยเปิดเผย การให้บริการเป็นไปในลักษณะที่ให้บริการโดยตรงต่อสมาชิกผู้รับบริการมิได้เป็นการเผยแพร่แก่ประชาชนโดยทั่วไป

จากการศึกษาขั้นตอนการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์แก่สมาชิกฯ จะเห็นได้ว่าการให้บริการซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการขอเฉพาะในส่วนที่สมาชิกฯเป็นผู้อภิปราย ซึ่งทางกลุ่มงานสามารถให้บริการสำเนาได้ในทันทีโดยไม่ต้องรอการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งแตกต่างจากกรณีที่ผู้ขอรับบริการไม่ได้เป็นผู้ได้เสียหรือเป็นผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการประชุมหรือการพิจารณาในเรื่องนั้นๆ หรือประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจ จะต้องทำเรื่องขอรับบริการผ่านทางกลุ่มงานข้อมูลข่าวสารซึ่งจะมีกระบวนการพิจารณาถ่วงถ่วง อนุญาตหรือไม่อนุญาตทั้งในชั้นเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร

4.3 สถิติการให้บริการและคดีความ

สถิติการให้บริการสำเนา ได้เก็บตั้งแต่ปี 2562 ซึ่งเป็นสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 25 โดยการให้บริการในช่วงแรกเป็นการให้บริการในรูปแบบแผ่น CD DVD เนื่องจากในช่วงเปิดการประชุมอาคารรัฐสภา สืบปายะสภาสถาน ยังไม่พร้อมเข้าใช้งาน จึงต้องไปจัดการประชุม ณ ห้องประชุมทีโอที ซึ่งไม่มีอุปกรณ์รองรับในส่วนของการบันทึกภาพและเสียงการประชุม เจ้าหน้าที่ต้องนำอุปกรณ์ที่มีอยู่ไปใช้งานไปพลางก่อน เกิดความติดขัดในเรื่องของสัญญาณภาพและเสียงที่ไม่เข้ากับระบบที่มี ระบบ

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังไม่ติดตั้ง เป็นต้น จึงต้องมีการดัดแปลงแก้ไขสถานการณ์ให้สามารถใช้อุปกรณ์เท่าที่มีในการบันทึกและให้บริการสำเนาแก่สมาชิก การให้บริการช่วงแรกเป็นการให้บริการในรูปแบบแผ่น CD และ DVD เป็นหลัก จนเมื่อมีความพร้อมมากขึ้นจึงได้มีการปรับปรุงการให้บริการเป็นการให้บริการในรูปแบบออนไลน์ การส่งไฟล์วีดิทัศน์ผ่าน Line, Google Drive และ YouTube เป็นต้น

ปี	จำนวนผู้ขอรับบริการ (ราย)
2562	1,294
2563	1,968
2564	1,128
รวม	4,390

ตารางที่ 2 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯ ปี 2562 -2564

ปี	ช่องทางการขอรับสำเนาวีดิทัศน์ฯ		
	CD-DVD	Line	e-mail
2562	1,027	261	19
2563	938	1708	14
2564	371	1115	2
รวม	2,336	3,084	35

ตารางที่ 3 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯแยกตามช่องทางการขอรับสำเนาวีดิทัศน์ฯ

ปี	รูปแบบสื่อ		
	Google Drive	YouTube	MP4
2562	137	6	818
2563	886	122	788
2564	35	585	499
รวม	1,058	713	2,105

ตารางที่ 4 จำนวนการขอรับบริการสำเนาฯแยกตามรูปแบบสื่อที่ขอรับบริการ

ในการให้บริการสำเนาฯ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการติดต่อในส่วนที่สมาชิกอภิปรายเป็นรายบุคคล ตามเรื่องที่อภิปราย ซึ่งการอภิปรายในเรื่องต่างๆ สามารถสรุปเป็นกลุ่มได้ ดังนี้

การปรึกษาหารือ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 : การอภิปรายส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเดือดร้อนของประชาชน

กระทู้ถาม : เป็นการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิที่จะตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่ โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้

เรื่องรับทราบ : เป็นการพิจารณารับทราบผลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรต่างๆ เช่น รับทราบรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปี 2563, รับทราบรายงานประจำปี 2562 กองทุนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการให้คำชี้แนะ ท้วงติงด้านการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานได้นำไปปรับปรุงแก้ไข

ญัตติ : ข้อเสนอใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายให้สภาลงมติหรือชี้ขาดว่าจะให้ปฏิบัติ หรือดำเนินการอย่างไรต่อไป เช่น ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย

ร่าง พ.ร.บ.และ พ.ร.ก. : เป็นการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรากฎหมายต่างๆ ทั้งที่รัฐบาลเป็นผู้เสนอ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเสนอ และรวมถึงประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ

พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่ายประจำปี : เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีความสำคัญ มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางครอบคลุมหน่วยงานของรัฐทุกกระทรวง

อภิปรายไม่ไว้วางใจ : เป็นการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล การอภิปรายจึงเป็นไปอย่างกว้างขวาง มีการใช้ถ้อยคำที่ค่อนข้างรุนแรง เป็นการกล่าวหาถึงความหย่อนประสิทธิภาพของรัฐบาล มีการกล่าวถึงบุคคลภายนอกทั้งหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจจะมีข้อยกเว้นข้อบังคับการประชุมในเรื่องของการนำเอกสารมาแสดงในที่ประชุมสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องผ่านการขออนุญาตประธานในที่ประชุมเหมือนการประชุมในวาระอื่นๆ ตามข้อบังคับการประชุม 178 วรรค 2 ซึ่งให้ยกเว้นข้อบังคับการประชุม ข้อ 69 ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม

เรื่องอื่นๆ : ส่วนใหญ่เป็นการหารือประธานในที่ประชุมในเรื่องต่างๆ เช่น การจรรยาบรรณอาคารรัฐสภา การอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีกรณีการประท้วง การพาดพิง, การปฏิญาณตนก่อนการปฏิบัติหน้าที่, การเสนอรายชื่อกรรมการ เป็นต้น

ปี	หารือ	กระทู้	รับทราบ	ญัตติ/เรื่อง ที่ กมธ. พิจารณา เสร็จแล้ว	พ.ร.บ./ พ.ร.ก.	พ.ร.บ. งบประมาณ	อภิปราย ไม่ไว้วางใจ	อื่นๆ	รวม
2562	818	43	111	208	0	65	0	120	1,365
2563	809	56	120	477	215	189	45	69	1,980
2564	506	47	66	181	160	106	26	45	1,137
รวม	2,133	146	297	866	375	360	71	234	4,482

ตารางที่ 5 สรุปจำนวนการขอรับบริการสำเนาแยกตามเรื่องที่อภิปราย

สถิติคดีความจากการอภิปราย

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเก็บข้อมูลจากข่าวทางอินเทอร์เน็ตต่างๆ ในเรื่องของคดีการฟ้องร้องที่เกิดขึ้นหลังจากการอภิปรายในช่วงปี 2562 – 2564 โดยสรุปได้เป็น 7 กรณี มีการฟ้องร้องรวม 10 คดี โดยแบ่งได้ดังนี้

- ความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 จำนวน 2 คดี

- หมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา จำนวน 4 คดี
- ฟ้องละเมิด (แพ่ง) จำนวน 1 คดี
- ฟ้องกรณีการใช้เอกสารเท็จ จำนวน 2 คดี
- ฟ้องความผิดตามมาตรา 112 จำนวน 1 คดี
- ร้องต่อ ปปช. ให้ยุบพรรคจำนวน 1 เรื่อง

จากคดีความทั้งหมดนั้นเป็นผลจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ 5 กรณี และการอภิปรายงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2 กรณี จะเห็นได้ว่าคดีความการฟ้องร้องที่เกิดขึ้นมีเพียง 2 คดี ที่เป็น การฟ้องในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 โดยส่วนใหญ่จะเป็นการฟ้องร้องในความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา

ประเภทคดี	จำนวนคดี	อภิปรายไม่ไว้วางใจ	พ.ร.บ.งบประมาณ
พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	2	2	-
หมิ่นประมาท	4	4	
ละเมิด (แพ่ง)	1	1	
ใช้เอกสารเท็จ	2	1	1
มาตรา 112	1	1	-
ร้องให้ยุบพรรค	1	-	1

ตารางที่ 6 สรุปจำนวนคดีที่มาจากกรออภิปราย

จากสถิติการให้บริการและสถิติคดีความที่เกิดขึ้นจากการอภิปราย ถ้าแยกตามเรื่องที่ อภิปรายจะเห็นได้ว่ามีเพียง 2 เรื่องคือ การอภิปรายไม่ไว้วางใจ การอภิปรายร่างพระราชบัญญัติ ผู้ศึกษาแยกเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง ที่จะเป็นการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำ ได้แก่ การปรึกษาหารือ กระทำ เรื่องรับทราบ ญัตติ/เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ร่าง พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด ส่วนกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงได้แก่ การอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการ อภิปรายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และอาจรวมถึงญัตติที่มีรายละเอียดที่ ละเอียดอ่อนและสุมเสี่ยงซึ่งควรมีการพิจารณาเป็นรายกรณี นอกจากนี้ยังอาจพิจารณาความเสี่ยงจาก คำวินิจฉัยของประธานในที่ประชุม เช่น การดักเตือน การขอให้ถอนคำพูด การวินิจฉัยคำประท้วงของ สมาชิกฯ เป็นต้น

จากแนวทางการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุมฯที่กลุ่มงานได้ปฏิบัติอยู่นั้นพบว่า การให้บริการในส่วนที่สมาชิกผู้ขอรับบริการเป็นผู้อภิปรายหรือเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการประชุมนั้นๆ เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการให้บริการสำเนาฯได้โดยไม่ต้องขออนุญาตก่อน จะเห็นได้ว่าไม่ได้มีการ พิจารณาในกรณีที่เนื้อหาอาจมีลักษณะเข้าข่ายผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็น พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ หรือ การหมิ่นประมาท หากมีการเพิ่มขึ้นตอนในการส่งรายละเอียดให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุญาต ก่อน ดำเนินการนำเข้าสู่ข้อมูล(การอัปโหลด) และกำหนดระดับชั้นการเข้าถึงข้อมูล เพื่อเป็นการลดความ เสี่ยงในการที่สำนักงานฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะกลายเป็นผู้กระทำความผิด

4.4 เอกสาร กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุมแก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่

2850/2559 เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย
บันทึกข้อความ เรื่อง การประชุมคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 19 มีนาคม 2555 และบันทึกข้อความ เรื่อง สำนักงานฯ จะ
อนุญาตให้มีการสำเนาซีดี ดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้แก่บุคคลภายนอก
ได้หรือไม่ การศึกษาจากเอกสารดังกล่าวได้มีการอ้างอิงถึงกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องด้วย

4.4.1 คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 เรื่อง รายชื่อข้อมูล ข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย

จากคำสั่งฯ ได้กำหนดให้แถบบันทึกเสียงและภาพการประชุมสภาเป็นข้อมูลที่ไม่
ต้องเปิดเผย ดังนี้

รายชื่อข้อมูลข่าวสาร	เหตุผลที่ไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>แถบบันทึกเสียงและภาพ การประชุมสภา โดยอนุญาตให้สำเนาซีดีและ ดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการ ประชุมสภาเฉพาะสมาชิก สภา และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สภา พิจารณาเท่านั้น สำหรับผู้ขอ ข้อมูลที่มีในบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม ข้างต้น จะอนุญาตให้เฉพาะ สำเนาเสียงการประชุมสภา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความ เสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือการคลัง ของประเทศ ตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (1) 2. การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจ สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะ เกี่ยวกับการฟ้องคดีการป้องกัน การ ปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร หรือไม่ก็ตาม ตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (2) 3. เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายใน หน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่อง หนึ่งเรื่องใด ตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (3) 	<p>สำนักประชาสัมพันธ์</p>

รายชื่อข้อมูลข่าวสาร	เหตุผลที่ไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	4. การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (4) 5. เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (6)	

ตารางที่ 7 รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย

จากคำสั่งข้างต้นจะเห็นได้ว่าการให้บริการจะต้องให้ความสำคัญในส่วนของผู้รับบริการว่าต้องเป็นสมาชิกสภาและผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ดังนั้นในการให้บริการจึงต้องมีการเก็บเอกสารหลักฐานเพื่อที่จะรองรับความถูกต้องของเจ้าหน้าที่ว่าให้บริการตามแนวปฏิบัติของคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

4.4.2 บันทึกข้อความ เรื่อง สำนักงานฯ จะอนุญาตให้มีการสำเนาซีดี ดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้แก่บุคคลภายนอกได้หรือไม่ และวันที่ 6 มีนาคม 2555 บันทึกข้อความ เรื่อง การประชุมคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 19 มีนาคม 2555 ซึ่งได้มีการพิจารณาประเด็นการอนุญาตให้สำเนาซีดีหรือดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมควรอนุญาตให้กับผู้ขอข้อมูลทุกราย ซึ่งเป็นรายละเอียดที่อ้างอิงและเกี่ยวข้องกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กรณีสำนักงานฯ โดยคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการประสงค์จะอนุญาตให้มีการสำเนาซีดีหรือดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้แก่บุคคลภายนอก จะสามารถกระทำได้หรือไม่ และหากข้อมูลการประชุมดังกล่าวมีข้อความกระทบถึงสิทธิบุคคลภายนอก ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก สำนักงานฯ จะถูกฟ้องร้องในฐานะที่เป็นผู้กระทำความผิดทางแพ่งหรือความผิดทางอาญาด้านหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาด้วยเอกสาร สิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพหรือกระทำด้วยการกระจายเสียงหรือกระจายภาพหรือไม่ ซึ่งกลุ่มงานกฎหมาย 1 สำนักกฎหมาย ได้ให้ความเห็น สรุปได้ ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 130 หรือมาตรา 124 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา

“ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำใดในทางแกล้งข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือออกเสียงลงคะแนน ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ตามวรรคหนึ่งไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในที่ประชุมที่มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณรัฐสภา และการกล่าวถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภานั้น

ในกรณีตามวรรคสอง ถ้าสมาชิกกล่าวถ้อยคำใดที่อาจเป็นเหตุให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภานั้นได้รับความเสียหาย ให้ประธานแห่งสภานั้นจัดให้มีการโฆษณาคำชี้แจงตามที่บุคคลนั้นร้องขอตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมของสภานั้น ทั้งนี้โดยไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลในการฟ้องคดีต่อศาล

เอกสิทธิ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุมตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณีและคุ้มครองไปถึงบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แกล้งข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้นโดยอนุโลม”

ในกรณีของบุคคลอื่นๆ ซึ่งมีใช้สมาชิกรัฐสภา รัฐธรรมนูญมาตรา 130 วรรค 4 ให้ความคุ้มครองผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุม ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้น หรือให้ความคุ้มครองบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมได้อนุญาตให้แกล้งข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม โดยการคุ้มครองดังกล่าวย่อมมีลักษณะทำนองเดียวกับการคุ้มครองสมาชิกรัฐสภาตามมาตรา 130 วรรค 1, 2 แต่มีความแตกต่างบางส่วน ถ้าถ้อยคำที่สมาชิกกล่าวในที่ประชุมไปปรากฏนอกบริเวณรัฐสภา และถ้อยคำนั้นมีลักษณะเป็นความผิดอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลภายนอก ซึ่งผู้ได้รับความเสียหายสามารถดำเนินคดีทางแพ่งหรืออาญาต่อสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำนั้นได้ แต่จะฟ้องร้องต่อผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการประชุม ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้เป็นผู้กล่าวถ้อยคำด้วยตนเอง และจะถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาด้วยเอกสาร โดยการกระจายเสียงหรือกระจายภาพ หรือกระทำการป่าวร้องด้วยประการอื่นตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 328 ไม่ได้ เนื่องจากขาดเจตนาในการกระทำ

ความผิด ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรค 1 ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาต่อเมื่อกระทำโดยเจตนา”

รัฐธรรมนูญมาตรา 130 วรรค 4 จะคุ้มครองสำนักงานฯ ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ต่อเมื่อเป็นการผู้พิมพ์การโฆษณา การรายงานการประชุม หรือการดำเนินการถ่ายทอดการประชุม สภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ซึ่งเป็นการประชุมตามมาตรา 130 วรรค 1, 2 เท่านั้น รัฐธรรมนูญจะไม่ให้ความคุ้มครองรวมถึงการกระทำซ้ำเพื่อนำออกเผยแพร่ไม่ว่าบุคคลใดๆ หากปรากฏว่าข้อความที่นำออกเผยแพร่ดังกล่าวมีความผิดทางอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น ซึ่งสำนักงานฯ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะอ้างเหตุว่าขาดเจตนากระทำตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรค 1 ไม่ได้ เนื่องจากได้รู้เห็นข้อความนั้นแล้ว หากสำนักงานฯ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีการอนุญาตให้มีการกระทำซ้ำเพื่อมอบให้แก่บุคคลภายนอก ย่อมเท่ากับเป็นการกระทำซ้ำเพื่อนำออกเผยแพร่ตนเอง อาจมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 328 ความว่า “ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทได้กระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ สิ่งบันทึกเสียง บันทึกภาพ บันทึกตัวอักษร โดยการกระจายเสียงหรือการกระจายภาพ หรือกระทำการป่าวร้องด้วยวิธีการอื่น ผู้กระทำต้องระวางโทษ...” และความผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 423 ความว่า “ผู้ใดไขว่หาแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของบุคคลอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อความเสียหายอย่างใดๆ อันเกิดแต่การนั้น” และมาตรา 420 ความว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ทำให้เขาเสียหายแก่สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดท่านว่าผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

จะเห็นได้ว่าทางสำนักกฎหมายฯ พิจารณาประเด็นเอกสิทธิ์ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 130 วรรค 4 ให้ความคุ้มครองสำนักงานฯ และผู้ปฏิบัติงานแต่เฉพาะในกรณีที่เป็นการถ่ายทอดการประชุม ซึ่งเป็นการประชุมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 130 วรรค 1 และ วรรค 2 แต่จะไม่คุ้มครองในขั้นตอนของการให้บริการทำสำเนา เพราะถือว่าได้รู้เห็นข้อมูลนั้นแล้ว

ในการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ในการประชุม ครั้งที่ 2/2555 ในวันอังคารที่ 6 มีนาคม 2555 ได้มีการพิจารณาประกอบความเห็นของสำนักกฎหมายข้างต้น มีมติไม่อนุญาตให้สำเนาซีดีและดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรและการประชุมร่วมกันของรัฐสภาแก่ผู้ขอข้อมูลทุกราย โดยให้ถือตามแนวปฏิบัติและมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่เกี่ยวข้องตามเดิม คือ อนุญาตให้สำเนาซีดีและดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกรัฐสภา และหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สภาพิจารณา สำหรับผู้ขอข้อมูลที่มีใช้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม ตามที่กล่าวข้างต้น จะอนุญาตให้เฉพาะสำเนาเสียงการประชุม

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสรุปประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาในการให้บริการสำเนาบันทึกการประชุมนั้นได้ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 130 วรรค 4 หรือ มาตรา 124 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้เอกสิทธิ์ที่ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ไว้ดังนี้ “เอกสิทธิ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณา รายงานการประชุมตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณีและคุ้มครองไปถึงบุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้นโดยอนุโลม” เป็นการให้เอกสิทธิ์เฉพาะแก่ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมซึ่งดำเนินการในขณะที่การประชุมกำลังดำเนินอยู่

2. รัฐธรรมนูญจะไม่ให้ความคุ้มครองการกระทำซ้ำเพื่อนำออกเผยแพร่ไม่ว่าบุคคลใดๆ หากปรากฏว่าข้อความที่นำออกเผยแพรดังกล่าวมีความผิดทางอาญาหรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่น ซึ่งสำนักงานฯ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะอ้างเหตุว่าขาดเจตนากระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 59 วรรค 1 ไม่ได้ เนื่องจากได้รู้เห็นข้อความนั้นแล้ว

4.4.3 พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ซึ่งมาตราที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสำเนาบันทึกการประชุมนั้น มีดังนี้

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) โดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือ ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหาย แก่ประชาชน อันมิใช่การกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะ เกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิด ความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง (1) มิได้กระทำต่อประชาชน แต่เป็นการกระทำต่อบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ผู้กระทำ ผู้เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือ ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อภาพของผู้ตาย และการกระทำนั้นน่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ผู้กระทำต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยสุจริต อันเป็นการติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนยอมกระทำให้ผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นความผิดอันยอมความได้

จากการศึกษาพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการบริการสำเนาฯ ผู้ศึกษาพบว่าในส่วนของเนื้อหาถ้อยคำการอธิบายที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นความผิดนั้น เป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถไปควบคุมได้ แต่การที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติด้านการให้บริการ การติดต่อทำสำเนา ได้รู้ถึงถ้อยคำเนื้อหาในการอธิบายก่อนก็ทำให้สามารถที่จะพิจารณาก่อนที่จะนำเข้าสู่ข้อมูล การกำหนดระดับการเข้าถึงว่าควรกำหนดมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นการแสดงเจตนาถึงการให้บริการที่จงใจส่งไปถึงเฉพาะสมาชิกที่ขอรับบริการเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะนำออกเผยแพร่ให้สามารถเข้าถึงได้ทั่วไป

4.4.4 ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอประกอบการอภิปราย มีดังนี้

ข้อ 178 ในการอภิปรายและการลงมติไม่ไว้วางใจ สมาชิกมีอิสระจากพรรคการเมือง ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ

การอภิปรายตามวรรคหนึ่ง นอกจากที่กำหนดไว้ในส่วนนี้แล้ว ให้นำความในหมวด 4 ส่วนที่ 3 การอภิปราย มาใช้บังคับโดยอนุโลม ยกเว้นข้อ 67 และข้อ 69 เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม มิให้นำมาใช้บังคับ

การนำเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม ในการอภิปรายตามวรรคหนึ่งที่อาจเป็นเหตุให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหรือสมาชิกได้รับความเสียหาย หรือเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม สมาชิกผู้นั้นต้องรับผิดชอบผลแห่งการกระทำนั้น

ในข้อยกเว้น ข้อ 67 และ 69 มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อ 67 เมื่อผู้อภิปรายก่อนได้อภิปรายแล้ว การอภิปรายในลำดับต่อไปจะต้องเป็นการอภิปราย สลับกันระหว่างฝ่ายคัดค้านและฝ่ายสนับสนุน เว้นแต่ในวาระของฝ่ายใดไม่มีผู้อภิปรายอีกฝ่ายหนึ่งจึงอภิปรายซ้อนได้

การอภิปรายไม่สนับสนุนและไม่คัดค้าน ย่อมกระทำได้โดยไม่ต้องสลับและไม่ให้นับเป็นวาระอภิปรายของฝ่ายใด

ข้อ 69 การอภิปรายต้องอยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังปรึกษากันอยู่ ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อย วนเวียน ซ้ำซาก หรือซ้ำกับผู้อื่น และห้ามมิให้นำเอกสารใด ๆ มาอ่านในที่ประชุมฟังโดยไม่จำเป็น และห้ามมิให้นำวัตถุใด ๆ เข้ามาแสดงในที่ประชุม เว้นแต่ประธานจะอนุญาตห้ามผู้อภิปรายแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ใส่ร้าย หรือเสียดสีบุคคลใด และห้ามกล่าวถึงพระมหากษัตริย์หรือออกชื่อสมาชิกหรือบุคคลใดโดยไม่จำเป็น

การศึกษาเกี่ยวกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ผู้ศึกษาพบว่าจากสถิติคดีความที่เกิดจากการอภิปราย มีการฟ้องร้องจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจซึ่งมีการยกเว้นข้อบังคับในเรื่องการนำเอกสารมาแสดงในที่ประชุม เป็นการฟ้องร้องในเรื่องที่เกี่ยวกับเอกสารเท็จจำนวน 2 คดี การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการนำเข้าสู่ข้อมูลสู่ระบบคอมพิวเตอร์จึงต้องมีความระมัดระวัง มีขั้นตอนการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลที่ชัดเจน

4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความวิตกกังวลและข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้อง

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นบุคลากรกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน นักวิชาการโสตทัศนูปกรณ์ นายช่าง ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบในติดต่อทำสำเนาวีดิทัศน์การประชุม การรับคำขอรับบริการ การให้บริการส่งไฟล์วีดิทัศน์ให้สมาชิกฯ การอัปโหลดไฟล์ ผู้ศึกษาสรุปประเด็นได้ ดังนี้

4.5.1 ประเด็นความคิดเห็นในเรื่องความวิตกกังวลในการปฏิบัติหน้าที่

ประเด็นความวิตกกังวลมีความคิดเห็นทั้งมีความกังวลและไม่กังวล ความคิดเห็นว่าไม่วิตกกังวลได้ให้เหตุผล ดังนี้ การปฏิบัติงานในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมแก่สมาชิกฯ สำนักงานฯ ได้มีการวางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานโดยมีคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 กำหนดรายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ ที่ไม่ต้องเปิดเผยไว้ กล่าวคือในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมนั้น เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการสำเนาข้อมูลเฉพาะสมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมนั้นๆ หากนอกเหนือจากบุคคลทั้ง 2 ประเภทนี้ จะอนุญาตให้ได้เฉพาะสำเนาข้อมูลเสียงการประชุมเท่านั้น โดยไม่ติดต่อเปิดเผยข้อเท็จจริง จึงไม่ต้องกังวลถึงเสียงว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด ส่วนความวิตกกังวลนั้นได้ให้เหตุผล ดังนี้ มีความวิตกกังวล ในมาตรา 14 ในเรื่องของการนำเข้าสู่ข้อมูล หากบุคคลในคลิปวิดีโอมีการหมิ่นประมาท ละเมิดกฎหมายใดๆ หรือนำบางส่วนบางตอนของคลิปอภิปรายไปตัดแปลงทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล หรือองค์กร ตลอดจนความเสียหายอื่นใด มีความกังวลว่าจะส่งผลมาถึงเจ้าหน้าที่ให้บริการซึ่งเป็นต้นทางของข้อมูลคลิปวิดีโอ การนำเข้าหรือการอัปโหลดเพื่อให้บริการจะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการนี้มีความผิด หรืออาจทำให้เจ้าหน้าที่ต้องกลายเป็นผู้เกี่ยวข้องในคดีความ

4.5.2 ประเด็นกฎหมายอื่นๆ ที่อาจเสี่ยงในการกระทำความผิด

ในประเด็นนี้ มีความเห็นว่าอาจเสี่ยงต่อความผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในความผิดฐานละเมิด และประมวลกฎหมายอาญา ความผิดการหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา

4.5.3 ประเด็นแนวทางปรับปรุงและข้อเสนอแนะ

มีความคิดเห็นที่หลากหลาย สรุปเป็นได้ ดังนี้

(ก) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการให้บริการสำเนาฯ ต้องปฏิบัติงานโดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำสั่งสำนักงานฯ ที่ 2850/2559 อย่างเคร่งครัด

(ข) ควรมีการเก็บรักษาข้อมูลมิให้ผู้ใดมาทำการคัดลอกข้อมูลออกไปโดยไม่ขออนุญาต เช่น การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง การกำหนด password เป็นต้น

- (ค) ปรับปรุงระบบการให้บริการ และการเก็บรักษาข้อมูลไม่ให้เข้าถึงได้ง่าย
- (ง) พัฒนาคำอธิบายบุคลากรผู้ให้บริการ เกี่ยวกับการติดต่อ วิธีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อใหม่ / พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (จ) ควรมีนโยบายหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการกำกับดูแลในเรื่องของระบบสารสนเทศ
- (ฉ) เปิดช่องทางในการวางลิงก์ของคลิปวิดีโอสำหรับสมาชิก โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลที่ไม่ประสงค์ดี
- (ช) มีการรับรองความรับผิดชอบในการเผยแพร่จากสมาชิกที่ขอสำเนาไปเผยแพร่
- (ซ) ควรมีเอกสารรับรองจากผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน รับรองการนำเข้าวีดิทัศน์การประชุมที่ติดต่อเสร็จแล้ว โดยที่ไม่ได้ตัดแปลงไปจากที่ถ่ายทอดสดไปแล้ว
- (ฌ) มีเอกสารหรือหลักฐานที่บอกให้รู้ว่าสมาชิกที่ต้องการสำเนาวีดิทัศน์เป็นผู้ร้องขอสำเนาเอง และยอมรับผลต่างๆ ที่เกิดขึ้นเองจากการที่สมาชิกผู้ขอเข้าไปเผยแพร่เอง
- (ญ) ควรมีลายน้ำฝังลงไปในตัวไฟล์วีดิทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นว่าคลิปหรือไฟล์วีดิทัศน์ที่ถูกเผยแพร่อยู่นั้นมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่สมาชิกได้รับบริการจากรัฐสภา

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ รวมถึงแนวทางปรับปรุงและข้อเสนอแนะ ซึ่งโดยรวมสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของสำนักงานฯ กฎระเบียบ กฎหมายต่างๆ การปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการให้สามารถป้องกันความเสี่ยง การแสดงเจตนาการให้บริการแก่สมาชิกเท่านั้น ไม่ได้เป็นผู้เผยแพร่ การกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ระดับความเป็นส่วนตัว เป็นต้น เจ้าหน้าที่ต้องมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น และที่สำคัญคือการสร้างความเข้าใจกับสมาชิกถึงบทบาทการให้บริการของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ฯ ที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสำนักงาน หน้าที่ภารกิจความรับผิดชอบของกลุ่มงาน พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง

4.6 บทวิเคราะห์

ผู้ศึกษาได้นำเอาผลการศึกษาและบทสรุป-ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์มาทบทวน รวมถึงศึกษาแนวปฏิบัติด้านการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุมฯ ในปัจจุบัน และได้นำพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ในส่วนที่เกี่ยวข้องมาศึกษาเปรียบเทียบว่าในแต่ละมาตรานั้นมีโอกาสหรือความเสี่ยงอย่างไรหากเกิดกรณีที่มีการนำเอกสารอันเป็นเท็จมาประกอบการอภิปราย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือโครงสร้างพื้นฐานอันเป็นประโยชน์สาธารณะของประเทศ หรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 16 ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่งข้อมูล คอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัดต่อ เติม หรือดัดแปลง ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่นถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

ความเสี่ยง	แนวทางแก้ไข/ป้องกัน
- การอภิปรายไม่ไว้วางใจ ยกเว้นข้อบังคับสามารถนำเอกสารประกอบการอภิปรายโดยไม่ต้องขออนุญาตประธานในที่ประชุม	- ให้บริการแก่สมาชิกและผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น (คำสั่งสำนักงานฯ ที่ 2850/2559) - ควรมีการพิจารณาอนุญาตการนำเข้าข้อมูลและระดับการเข้าถึงข้อมูลหรือความเป็นส่วนตัวในการให้บริการ
มาตรา 14 (5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)	
ความเสี่ยง	แนวทางแก้ไข/ป้องกัน
- เจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำการตั้งค่าระดับการเข้าถึงข้อมูล ความเป็นส่วนตัวของไฟล์ ทำให้มีการเข้าถึงและนำไปเผยแพร่ต่อ	- จัดทำข้อปฏิบัติที่ชัดเจนในการกำหนดสิทธิการเข้าถึงไฟล์ที่ให้บริการและรวมถึงไฟล์ที่อยู่ในระบบติดต่อและเก็บข้อมูลของเจ้าหน้าที่ด้วย (เป็นการป้องกันข้อมูลรั่วไหล ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ มาตรา 16)

ตารางที่ 8 สรุปความเสี่ยง

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาแนวทางการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุมให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นศึกษาเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติ ที่มีกระบวนการที่ยังคงสามารถอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ และเป็นไปอย่างถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 หรือกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ปฏิบัติงานกลายเป็นผู้กระทำความผิด ผู้ร่วมมือ ยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้กระทำความผิด ลดความเสี่ยง ความวิตกกังวลของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่มีความเป็นมืออาชีพในกระบวนการงานนิติบัญญัติ โดยมีบทสรุปและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 บทสรุป

กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การสื่อสารองค์กร และการเสริมสร้างประชาธิปไตย และความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล พ.ศ. 2561 – 2564 ให้ดำเนินการบริการบันทึกภาพและเสียงการอภิปรายของสมาชิกภายในห้องประชุมรัฐสภา เพื่อสนับสนุนการประชุมรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ และการประชุมหรือการสัมมนาที่เกี่ยวข้องในวงงานของสภา ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน และให้บริการสำเนาโสตทัศนวัสดุแก่สมาชิกหรือหน่วยงานที่ขอรับบริการ

การให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิกฯ ในปัจจุบันยังคงยึดแนวทางปฏิบัติ จากคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 เรื่อง รายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่ต้องเปิดเผย ซึ่งได้ให้แนวทางการปฏิบัติไว้ว่า ในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมนั้น เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการสำเนาข้อมูลเฉพาะสมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมนั้นๆ หากนอกเหนือจากบุคคลทั้ง 2 ประเภทนี้ จะอนุญาตให้ได้เฉพาะสำเนาข้อมูลเสียงการประชุมเท่านั้น นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ทำการศึกษา บันทึกข้อความ เรื่อง การประชุมคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 19 มีนาคม 2555 และบันทึกข้อความ เรื่อง สำนักงานฯ จะอนุญาตให้มีการสำเนาซีดี ดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้แก่บุคคลภายนอกได้หรือไม่ ทำให้ได้ทราบความเห็นของสำนักกฎหมายต่อกรณีการให้บริการสำเนาแก่บุคคลภายนอก และการขอให้พิจารณาทบทวนการ

ให้บริการสำเนาวิถีทัศน์การประชุมสามารถให้บริการแก่ผู้ขอรับบริการทุกรายได้หรือไม่ ซึ่งแนวความคิดเห็นว่าเป็นสมควรอนุญาต โดยอ้างอิงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 130 วรรค 4 (หรือมาตรา 124 ของรัฐธรรมนูญ ปี 2560) ว่ารัฐธรรมนูญให้ออกสิทธิคุ้มครองสำนักงานฯ และเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุม เฉพาะในการประชุมตามมาตรา 130 วรรค 1 และ 2 เท่านั้น ไม่รวมถึงการกระทำซ้ำเพื่อให้ถ้อยคำที่มีลักษณะความผิดไปปรากฏภายนอกอาคารรัฐสภา อาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาได้ และรวมถึงความผิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 423 และ 420 ต่อมาแนวความคิดนี้มีการนำไปพิจารณาและใช้อ้างอิงในกรณีพิจารณาที่มีความใกล้เคียงรวมถึงคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 ด้วย

แม้ว่าการให้บริการสำเนาวิถีทัศน์การประชุมฯ ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยตามบริบทของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ความแพร่หลายและความนิยมในการใช้การสื่อสารผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดีย รวมถึงกฎหมาย รัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่กฎระเบียบขั้นตอนการให้บริการสำเนาวิถีทัศน์การประชุมฯ ยังไม่มีการปรับปรุงกฎ-ระเบียบ ขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจนเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ลดความกังวลใจว่าผู้ให้บริการจะกลายเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายเสียเอง

จากสถิติการให้บริการสำเนาในช่วงปี 2562 – 2564 มีจำนวนผู้ขอรับบริการถึง 4,390 ราย ซึ่งต่อมาปรากฏข่าวเป็นกรณีการฟ้องร้อง 7 กรณี เป็นคดีความ 10 คดี เป็นการฟ้องร้องฐานความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 จำนวน 2 คดี คดีหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา จำนวน 4 คดี การฟ้องละเมิด จำนวน 1 คดี การฟ้องร้องกรณีการใช้เอกสารเท็จ จำนวน 2 คดี ฟ้องฐานความผิดตามมาตรา 112 จำนวน 1 คดี และนอกจากนี้ยังมี การร้องต่อ ปปช. ให้ยุบพรรคจำนวน 1 เรื่อง โดยเป็นการฟ้องร้องคดีจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จำนวน 5 กรณี และ การอภิปราย ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 2 กรณี แม้จะมีจำนวนคดีที่ไม่มากเมื่อเทียบกับจำนวนการขอรับบริการทั้งหมด แต่ได้สร้างความกังวลให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าความเสี่ยงที่อาจเกิดมี 2 ด้าน คือ ความเสี่ยงในด้านของเนื้อหา และความเสี่ยงในด้านของกระบวนการ

ความเสี่ยงด้านเนื้อหา : การอภิปรายในสภาถือเป็นเอกสิทธิ์ของสมาชิก รวมถึงการนำเอกสาร วัตถุต่างมาประกอบการอภิปราย โดยเฉพาะการอภิปรายไม่ไว้วางใจซึ่งได้รับการยกเว้นข้อบังคับการประชุมในเรื่องการนำวัตถุหรือเอกสารมาแสดงในที่ประชุมสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตประธาน จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งนอกเหนือการควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

จากการศึกษาสถิติในข้างต้นจะเห็นได้ว่าสามารถแบ่งกลุ่มเรื่องอภิปรายที่มีความเสี่ยงในการมีถ้อยคำที่มีลักษณะความผิดเป็นความเสี่ยงต่ำ เช่น การปรึกษาหารือ กระทำ เรื่องรับทราบฯ และ

ความเสี่ยงสูง ได้แก่ การอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการอภิปรายร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี นอกจากนี้ยังควรใช้การวินิจฉัยของประธานในที่ประชุม เป็นเครื่องมือในการพิจารณาว่าการอภิปรายของสมาชิกท่านใดมีความเสี่ยงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ความเสี่ยงด้านกระบวนการ : จากการศึกษาที่ยังไม่มีการปรับปรุงกฎระเบียบขั้นตอนการให้บริการ จึงยังไม่มีการวางแผนขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น การตรวจสอบเนื้อหาก่อนการนำเข้าข้อมูล, การกำหนดแนวทางการรักษาข้อมูลไม่ให้รั่วไหล ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. 2540

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการรวบรวมแนวทางและข้อเสนอแนะในการให้บริการสำเนาวิดิทัศน์การประชุมแก่สมาชิกฯ ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 สามารถสรุปเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

5.2.1 ด้านกฎ-ระเบียบ : เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการต้องยึดถือกฎ-ระเบียบที่มีอย่างเคร่งครัด และควรมีการปรับปรุงกฎ-ระเบียบให้มีความชัดเจนและทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มีขั้นตอนอนุมัติการนำเข้าข้อมูล

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนการให้บริการแก่สมาชิกและเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อ เจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูล(อัปโหลดไฟล์) จะต้องให้บริการแก่สมาชิกโดยยึดถือกฎ-ระเบียบอย่างเคร่งครัด และควรมีส่วนร่วมในการร่างกฎ-ระเบียบ ขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน มีความทันสมัยทั้งด้านกฎหมายและด้านเทคโนโลยีนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุมัติตามลำดับ

5.2.2 ด้านเนื้อหา : ควรต้องมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ชัดเจน รวมถึงกำหนดระดับการเปิดเผยไฟล์การอภิปรายที่นำเข้าสู่โซเชียลมีเดีย และควรมีการจัดระบบการเข้าถึงข้อมูลในระบบบันทึกไฟล์ต้นฉบับ ซึ่งอาจเป็นการใส่ Password หรือการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล

ในเบื้องต้นการกำหนดความเสี่ยงเจ้าหน้าที่ให้บริการหน้าห้องประชุมอาจพิจารณากำหนดจากเรื่องที่อภิปราย โดยจากการศึกษาคดีความที่เกิดจากการอภิปรายที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 4 จะเห็นได้ว่าคดีความต่างๆ มาจากการอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการอภิปรายงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงอาจแบ่งความเสี่ยงได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้

- ความเสี่ยงสูง ได้แก่ การอภิปรายไม่ไว้วางใจ และการอภิปรายงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- ความเสี่ยงต่ำ ได้แก่ การปรึกษาหารือ กระทำ เรื่องรับทราบ ญัตติ เรื่องอื่นๆ

นอกจากนี้เจ้าหน้าที่อาจต้องพิจารณาจากคำวินิจฉัยของประธานในที่ประชุม เช่น การให้สมาชิกถอนคำพูด การกล่าวตักเตือนสมาชิก หรือ คำวินิจฉัยในกรณีการประท้วง เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่า

เป็นแนวทางในการพิจารณาเบื้องต้นว่าสมาชิกผู้อภิปรายมีการกระทำผิดข้อบังคับการประชุม มี
 ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม หรือมีการพาดพิงบุคคลภายนอก ทำให้เจ้าหน้าที่พิจารณาได้ง่ายขึ้นว่าข้อมูลนั้น
 มีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด และนอกจากนี้ควรกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลในการให้บริการผ่าน
 ทางช่องทาง YouTube และ Google Drive ด้วย เช่น

YouTube - ความเสี่ยงสูง กำหนดให้เฉพาะ email ที่ระบุเท่านั้น จึงสามารถดูได้

- ความเสี่ยงต่ำ กำหนดให้ไม่เป็นส่วนตัว ให้ผู้มี Link สามารถดูได้

Google Drive - ความเสี่ยงสูง กำหนดให้เฉพาะ email เฉพาะที่ระบุเท่านั้น หรือต้องมี
 password จึงสามารถเข้าถึงได้

- ความเสี่ยงต่ำ กำหนดให้ผู้มี Link เท่านั้นที่สามารถเข้าถึงได้

นอกจากนี้ระบบบันทึกการประชุมซึ่งเก็บไฟล์ต้นฉบับการประชุมทั้งหมดควรต้องมีการ
 กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูลอย่างชัดเจน เช่น เจ้าหน้าที่ที่ติดต่อและระบบบันทึกการประชุม
 สามารถเข้าถึงได้ทั้งหมด สามารถแก้ไข เพิ่ม ลบ ไฟล์ได้ เจ้าหน้าที่บริการหน้าห้องประชุมสามารถ
 เข้าถึงและดูได้เท่านั้น นอกจากนี้ยังควรมีการบันทึกประวัติการเข้าถึงข้อมูลหรือการลงชื่อเข้าใช้ใน
 ระบบเพื่อเป็นการควบคุมการเข้าถึงและการป้องกันไม่ให้มีการนำข้อมูลออกไปใช้โดยไม่ถูกต้องตาม
 กฎ-ระเบียบ และแนวทางการปฏิบัติงาน

5.3.3 ด้านกระบวนการ : เป็นการแสดงถึงเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ ไม่ได้มีเจตนานำเข้า
 ข้อมูลที่เพื่อการเผยแพร่ให้ผู้ใดได้รับความเสียหาย และเป็นการให้บริการตามคำขอรับบริการเท่านั้น
 เช่น การใส่รายละเอียดการให้บริการไว้ใน Description ของไฟล์วีดิทัศน์ที่ให้บริการ การใส่ลายน้ำใน
 ไฟล์ ซึ่งในรายละเอียดควรต้องมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ขั้นตอนรับบริการ เมื่อเจ้าหน้าที่ให้บริการหน้าห้องประชุมได้รับคำขอรับบริการทั้ง
 จากทางไลน์ หรือแบบฟอร์มขอรับบริการ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่าเป็น
 เรื่องที่มีความเสี่ยงต่ำหรือความเสี่ยงสูง กรณีที่มีความเสี่ยงต่ำเจ้าหน้าที่สามารถส่งรายละเอียดให้แก่
 เจ้าหน้าที่ที่ติดต่อเพื่อดำเนินการตามกระบวนการต่อไป ส่วนในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเสี่ยง
 สูง มีข้อสงสัยในถ้อยคำของการอภิปราย หรือการขอรับบริการนั้นไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติหรือกฎ-
 ระเบียบที่มี เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการส่งเรื่องนั้นให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา ซึ่งในการพิจารณาอาจมี
 แนวทางการให้ความเห็น ดังนี้

- ดำเนินการได้ ความเสี่ยงต่ำ

- ดำเนินการได้ ความเสี่ยงสูง

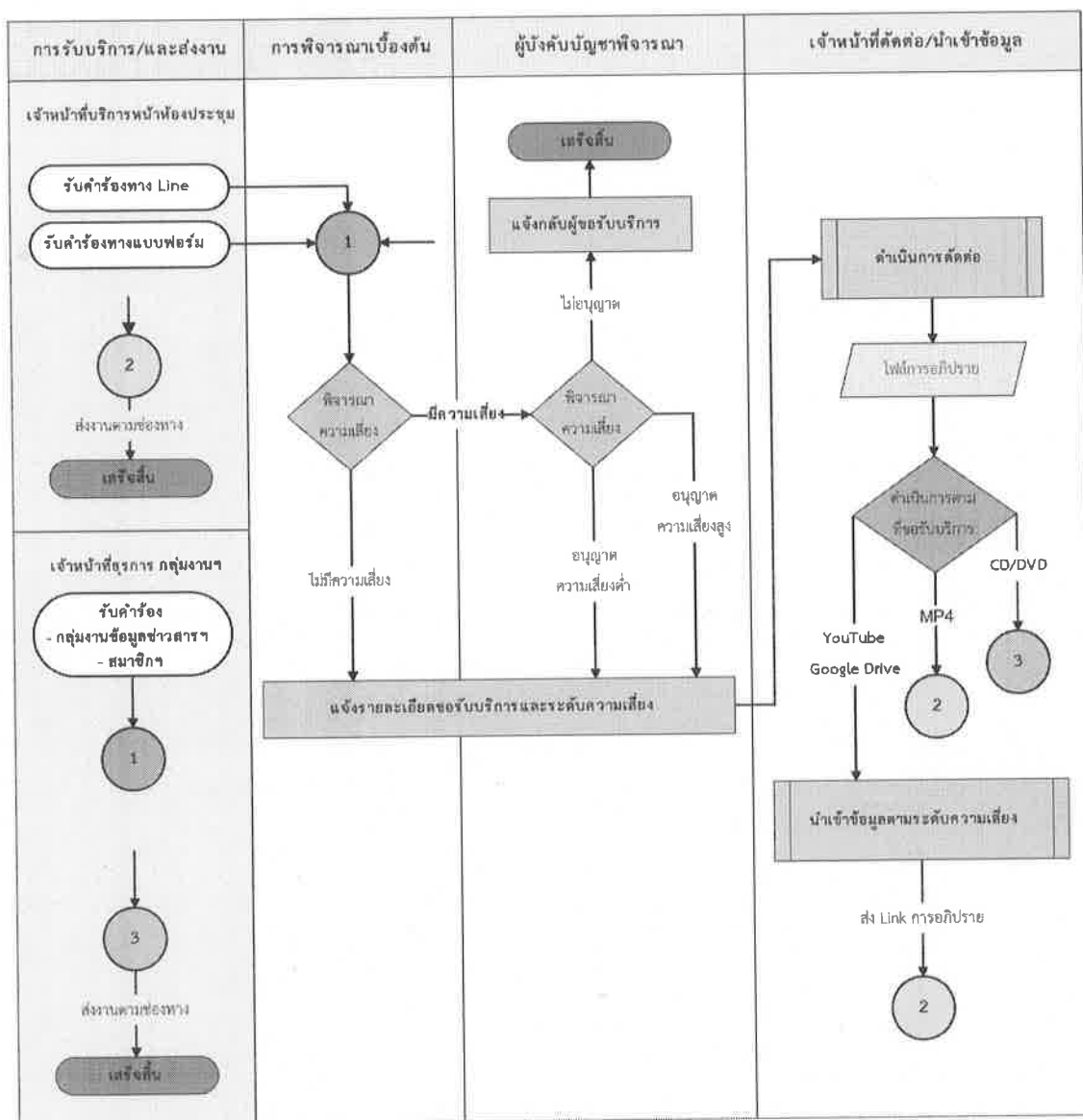
- ไม่อนุญาตให้ดำเนินการ

หลังจากผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาให้ความเห็นแล้ว เจ้าหน้าที่ให้บริการหน้าห้อง
 ประชุมดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป กรณีที่ไม่อนุญาตดำเนินการโดยแจ้งกลับไปยังสมาชิกผู้ขอรับ

บริการ กรณีที่อนุญาตให้ดำเนินการเจ้าหน้าที่ส่งรายละเอียดการขอรับบริการให้แก่เจ้าหน้าที่ติดต่อและเจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูลเพื่อดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนการนำเข้าข้อมูล เมื่อเจ้าหน้าที่ติดต่อได้ดำเนินการติดต่อไฟล์วิดีโอที่สนักการประชุมฯ ตามที่มีผู้ขอรับบริการเสร็จแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้นำเข้าข้อมูลต้องดำเนินการนำเข้าข้อมูลตามระดับความเสี่ยงที่ได้มีการพิจารณาอนุญาต

ขั้นตอนการให้บริการ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการนำเข้าข้อมูลตามกระบวนการที่ได้รับอนุมัติตามการพิจารณาความเสี่ยงแล้ว เจ้าหน้าที่ให้บริการหน้าห้องประชุมดำเนินการส่งไฟล์ หรือ Link ไฟล์การประชุมตามที่ขอรับบริการและเป็นไปตามการอนุมัติระดับความเสี่ยง

ภาพที่ 5 การปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการสำเนาวิดีโอที่สนักการประชุม

5.2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากร: ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้เท่าทันกับเทคโนโลยี การเผยแพร่สื่อบนสื่อใหม่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการให้บริการบนโลกออนไลน์ที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแต่ในขณะเดียวกันกฎหมาย กฎระเบียบ อาจยังไม่รองรับในการให้บริการ อาจทำให้ความหวังดีในการมุ่งพัฒนางานด้านบริการให้มีความสะดวกรวดเร็วและทันสมัยกลายเป็นการกระทำผิดกฎหมายโดยไม่รู้ตัว

การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยี ควรมีการพัฒนาความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อและเจ้าหน้าที่ผู้นำเข้าข้อมูลในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับปรุงพัฒนาการให้บริการที่มีความสะดวกรวดเร็วและมีความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น

การพัฒนาความรู้ด้านกฎหมาย กฎ-ระเบียบ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการให้บริการทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ให้บริการหน้าห้องประชุม เจ้าหน้าที่ติดต่อ เจ้าหน้าที่นำเข้าข้อมูล เจ้าหน้าที่ธุรการของกลุ่มงานโสตทัศนอุปกรณ์ ให้มีความรู้และเข้าใจในกฎ-ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 ซึ่งต้องสามารถพิจารณาในเบื้องต้นได้ว่าเรื่องใดมีความเสี่ยงมากน้อยเพียงใด เป็นไปตามกฎ-ระเบียบ แนวทางปฏิบัติหรือไม่ รวมถึงต้องสามารถแสดงเหตุผลอธิบายแก่สมาชิกได้ว่ากรณีใดสามารถให้บริการได้ กรณีใดไม่สามารถให้บริการได้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรคำนึงอยู่เสมอว่าการอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกโดยที่ไม่มีกฎ-ระเบียบรองรับ หรือ ไม่เป็นไปตามหน้าที่และภารกิจของกลุ่มงานโสตทัศนอุปกรณ์ อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นในการเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมายเสียเอง

การพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ทั้งในด้านกฎหมาย กฎ-ระเบียบ และด้านเทคโนโลยี ควรมีความสอดคล้องกัน เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถพิจารณาได้ว่าเทคโนโลยีใดมีความเหมาะสมสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานได้โดยอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ-ระเบียบที่มีอยู่ เช่น คำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 อนุญาตให้สำเนาซีดีและดีวีดีบันทึกภาพและเสียงการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สภาพิจารณา, มาตรา 14 (2) (3) และมาตรา 16 ของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 และ มาตรา 16 เรื่องของการป้องกันข้อมูลรั่วไหลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นต้น การนำองค์ความรู้ทั้งหลายมาประมวลให้เกิดเป็นแนวทางการให้บริการสำเนาวีดิทัศน์การประชุม เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่สมาชิกในการรับบริการและความมั่นใจของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการได้อย่างเต็มความสามารถและถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนพิเศษ 216 ง
29 สิงหาคม 2562. หน้า 23-59

ความผิดตาม พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2564, จาก
[https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/
mzky/~edisp/uatucm392790.pdf](https://www.excise.go.th/cs/groups/public/documents/document/dwnt/mzky/~edisp/uatucm392790.pdf)

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560. ราชกิจจานุเบกษา
เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก 24 มกราคม 2560. หน้า 24-35

สรุปพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ กรณีศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2564, จาก
https://arit.pcru.ac.th/home/documents/conclude_rew2562.pptx

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). แผนปฏิบัติการสำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563 – 2565. สำนักนโยบายและแผน. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 25 พฤศจิกายน 2564, จาก [https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/
parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=62536&filename=index](https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/
parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=62536&filename=index)

สำนักประชาสัมพันธ์. (2560). แผนยุทธศาสตร์การสื่อสารองค์กรและการเสริมสร้างประชารัฐ
และความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยในยุคดิจิทัล พ.ศ. 2561 – 2564.
ทบทวนโครงสร้างสำนักประชาสัมพันธ์. เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงาน
ระบบงานด้านยุทธศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและโสตทัศนศึกษา.
สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

ภาคผนวก

สรุปผลการสัมภาษณ์

นางอัจฉรา จุฬินยง ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่กำกับดูแลให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานด้านการให้บริการสำเนาข้อมูลภาพ และเสียงการประชุม ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

การปฏิบัติงานในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมแก่สมาชิก สำนักงานฯ ได้มีการวางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานโดยมีคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ 2850/2559 กำหนดรายชื่อข้อมูลข่าวสารของสำนักงานฯ ที่ไม่ต้องเปิดเผยไว้ กล่าวคือในการให้บริการสำเนาข้อมูลการประชุมนั้น เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการสำเนาข้อมูลเฉพาะสมาชิก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมเท่านั้น หากนอกเหนือจากบุคคลทั้ง 2 ประเภทนี้ จะอนุญาตให้ได้เฉพาะสำเนาข้อมูลเสียงการประชุมเท่านั้น ดังนั้นหากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์แล้วจึงไม่ต้องกังวลใดๆ

สำหรับในกรณีที่มีข่าวการติดต่อไฟล์ภาพ-เสียง ของผู้อภิปรายท่านใดนั้น หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติมิได้เป็นผู้ดำเนินการ ถือว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นๆ และเห็นว่ากฎหมายที่อาจเสี่ยงในการกระทำความผิด เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา (ในเรื่องของการหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณา การทำซ้ำ)

มีข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติดังนี้

- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการให้บริการสำเนาฯ ต้องปฏิบัติงานโดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำสั่งสำนักงานฯ ที่ 2850/2559 อย่างเคร่งครัด
- ควรมีการเก็บรักษาข้อมูลมิให้ผู้ใดมาทำการคัดลอกข้อมูลออกไปโดยไม่ขออนุญาต เช่น การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึง การกำหนด password เป็นต้น

นางสาวณัฐาศิริ สุขภาพ นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่ติดต่อ ทำสำเนาวีดิทัศน์การประชุมฯ ให้แก่สมาชิก ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการสำเนาวีดิทัศน์แก่สมาชิกหรือผู้ที่ขอใช้บริการ เป็นการปฏิบัติตามคำสั่ง หากปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ และคำสั่งของ สนง. โดยให้บริการสำเนาเฉพาะสมาชิกผู้อภิปราย หรือที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องแล้ว และไม่ติดต่อบิดเบือนข้อเท็จจริง ก็ไม่น่าจะมีความเสี่ยงว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด

มีข้อเสนอแนะดังนี้

- เจ้าหน้าที่ยึดหลักเกณฑ์ คำสั่ง สนง. เป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

- ปรับปรุงระบบการให้บริการ และการเก็บรักษาข้อมูลไม่ให้เข้าถึงได้ง่าย
 - พัฒนาความรู้บุคลากรผู้ให้บริการ เกี่ยวกับการติดต่อ วิธีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อใหม่
- / พรบ.ข้อมูลข่าวสาร พรบ.คอมพิวเตอร์ และความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

นายปฐมพงษ์ เทวารุท นักวิชาการโสตทัศนศึกษาปฏิบัติการ กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์
สำนักประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่รับคำร้องขอบริการสำเนา จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และส่งไฟล์วิดีโอ และ
ลิงก์ของไฟล์ ให้กับสมาชิกฯ เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อทาง social media ได้แสดงความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

มีความวิตกกังวลในส่วนของข้อกำหนด มาตรา 14 ในเรื่องของการนำเข้าสู่ข้อมูล หาก
บุคคลในคลิปวิดีโอมีการหมิ่นประมาท ละเมิดกฎหมายใดๆ หรือนำบางส่วนบางตอนของคลิป
อภิปรายไปตัดแปลงทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล หรือองค์กร ตลอดจนความเสียหายอื่นใด
ส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านนี้มีความผิด หรืออาจทำให้ตัวเจ้าหน้าที่ต้องกลายเป็นผู้เกี่ยวข้อง
ในคดีความ โดยไม่จำเป็น

มีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรมีนโยบาย หรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่าง
รวดเร็ว มีการกำกับดูแลในเรื่องของระบบสารสนเทศ เปิดช่องทางในการวางลิงก์ของคลิปวิดีโอ
สำหรับสมาชิกฯ โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลที่ไม่ประสงค์ดี และมีการรับรองความ
รับผิดชอบในการเผยแพร่จากสมาชิกที่ขอสำเนาไปเผยแพร่

นายยิ่งศักดิ์ นมะหุต นายช่างชำนาญงาน กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนัก
ประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่รับคำร้องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ขอไฟล์การอภิปรายแต่ละญัตติของตัว
สมาชิกฯเอง และส่งคำร้องไปยังเจ้าหน้าที่ติดต่อ และทำหน้าที่ส่งลิงค์ หรือไฟล์วิดีโอที่สนทนการอภิปราย
ให้กับสมาชิกฯ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

มีความกังวล เมื่อมีการฟ้องร้องในกรณีใดๆก็ตาม เมื่อปรากฏเป็นคดีความขึ้นมาแล้ว
ในทางสืบสวน สอบสวน ก็ต้องหาแหล่งที่มาไฟล์วิดีโอที่สนั้น ซึ่งก็เป็นทีทางเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ส่งไฟล์
ให้กับสมาชิกฯ

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับ พระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.
คอมพิวเตอร์ พ.ศ.2560 ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และควรมีเอกสาร

รับรองจากผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน รับรองการนำเข้าวีดิทัศน์การประชุมที่ตัดต่อเสร็จแล้ว โดยที่ไม่ได้ตัดแปลงไปจากที่ถ่ายทอดสดไปแล้ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ โดยไม่มีปัญหาการฟ้องร้องตามมาทีหลัง หากมีการตัดแปลงภายหลัง

นายวิทยา ต้วงเอี่ยม นายช่างปฏิบัติงาน กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่รับคำร้องขอสำเนาวีดิทัศน์ฯ จากสมาชิกที่ต้องการสำเนาในส่วนที่ตนอภิปราย ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปได้ดังนี้

มีความกังวล เพราะหากมีการฟ้องร้องกันโดยมีคลิปหรือวีดิทัศน์ที่ทางเจ้าหน้าที่รัฐออกให้ เป็นหลักฐานชิ้นหนึ่งในการฟ้องร้องในคดีนั้นๆ การสืบสวนจะมีการสืบหาที่มาของหลักฐานชิ้นนี้ ซึ่งมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั่นเอง

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ควรให้มีกรณีเอกสารหรือหลักฐานที่บอกให้รู้ว่าสมาชิกที่ต้องการสำเนาวีดิทัศน์เป็นผู้ร้องขอสำเนาเอง และยอมรับผลต่างๆ ที่เกิดขึ้นเองจากการที่สมาชิกผู้ขอเข้าไปเผยแพร่เอง
- ควรมีลายน้ำฝังลงไปในตัวไฟล์วีดิทัศน์เพื่อแสดงให้เห็นว่าคลิปหรือไฟล์วีดิทัศน์ที่ถูกเผยแพร่อยู่นั้นมาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่สมาชิกได้รับบริการจากรัฐสภา

นายอรรถพล เผือกอำไพ นายช่างปฏิบัติงาน กลุ่มงานโสตทัศนูปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่รับคำร้องจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ขอไฟล์การอภิปรายแต่ละญัตติของตัวสมาชิกฯเอง และส่งคำร้องไปยังเจ้าหน้าที่ติดต่อ และทำหน้าที่ส่งลิงค์ หรือไฟล์วีดิทัศน์การอภิปรายให้กับสมาชิกฯ

มีความกังวล เกี่ยวกับการนำเข้าข้อมูลฯ หากเกิดกรณีการฟ้องร้องจะต้องหาที่มาของไฟล์เกรงว่าหากเป็นไฟล์ที่เจ้าหน้าที่ของกลุ่มงานโสตฯเป็นผู้ทำการติดต่อและส่งไฟล์ให้แก่สมาชิกจะทำให้เป็นคดีความได้

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ควร มีเอกสารประกอบหรือให้ให้สมาชิกเข้าใจในการขอไฟล์ว่าผลได้และเสียอย่างไร
- ควร มีแนวทางให้ผู้ปฏิบัติและให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายยอดยิ่ง บัณฑิตทัศนานนท์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
สถานที่ติดต่อ	กลุ่มงานโสตทัศนอุปกรณ์ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน 0-2242-5900 ต่อ 5471 มือถือ 085-509-4956